

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΘΗΛΕΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 6

Χανία 15η Μαρίου 1932

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡ. 2

ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΕΝ ΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ἐκαστος ἄνθρωπος ἐ-
άν φαντασθῆ πρὸς στιγ-
μὴν ὅτι εὐρίσκειται μόνος
ἐν τῷ κόσμῳ, θὰ κατα-
ληφθῆ ὑπὸ τοῦ ρίγους τοῦ
τρόμου καὶ θὰ αἰσθανθῆ
ὅτι εἶναι ἔρημος ἀνίσχυ-
ρος διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζω-
ῆς, οὐδ' ἐν ἐλάχιστον μέ-
ρος τῶν ἀναγκῶν του δυ-
νάμενος μόνος νὰ ἐκπλη-
ρῶσῃ.

Μόνῃ ἢ κοινωνικότης,
μόνη ἢ σύμπραξις καὶ ἢ
συνεργασία μὲ τοὺς ὁμοί-
ους του ἀσφαλίζει εἰς τὸν
ἄνθρωπον τὴν ζωὴν. Ἐάν
ρίψωμεν ἐν βλέμμα κή-
κλῳ ἡμῶν θὰ ἴδωμεν ὅτι
τὸ πᾶν ὀφείλομεν εἰς τὴν
ἐργασίαν τῶν ἐν τῇ κοι-
νωνίᾳ ἀδελφῶν μας, καὶ
τῶν συγχρόνως ἡμῶν ζών-
των καὶ τῶν προηγηθέν-
των ἡμῶν ἐν τῇ ζωῇ. Ἡ
κοινωνία λοιπὸν εἶναι ἐν
Σῶμα, οὐ μέλος εἶναι πᾶς
ἄνθρωπος οἱ δὲ ἐν τῇ κοι-
νωνίᾳ ἄνθρωποι εἶναι οἱ
φυσικοὶ ἀδελφοί μας, καὶ
διὰ τοῦτο ὡς ἀδελφοὶ καὶ
συμπράκτορες ὀφείλομεν
εἰς αὐτοὺς ὄλην τὴν ἀγά-
πην, ὄλων ἡμῶν τὴν ὑπο-
στήριξιν τῆς ὁποίας ἀπο-
λαύομεν καὶ παρ' αὐτῶν.
Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ὅμως
καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ κοι-
νοῦ ἐκτὸς τῶν ἄλλων συν-
τελούντων εἶναι καὶ ἡ γυ-
νή.

Ἡ γυνὴ ἀποτελεῖ ἀν-
τικείμενον πολλῶν καὶ
δυσχερῶν προβλημάτων,
ψυχολογικῶν, κοινωνι-
κῶν μεταφυσικῶν θρη-
σκευτικῶν.

Ἡ πραγματικὴ ἐπιρ-
ροῇ τῆς γυναικὸς ἐν τῇ
κοινωνίᾳ οὐδεμίαν σχέσιν
ἔχει πρὸς τὴν νομικὴν
καὶ κοινωνικὴν ἀδικίαν ὅ-
ποτι μῆσιν τούναντίον καὶ
ὅπου οὐδὲν κοινωνικὸν
δικαίωμα κέκτηται, ἀπο-
λαύει βαθέος σεβασμοῦ
ἐκ μέρους πάντων.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα
τῆς ἀνθρωπότητος ὁ κοι-
νωνικὸς ρόλος τῆς γυναι-
κὸς ἀπέκτησεν ἰδιάζοντα
χαρακτῆρα καὶ διεκρίθη
οὐσιωδῶς τοῦ ἀνδρικοῦ
κοινωνικοῦ ρόλου. Ἡ γυ-
νὴ λόγῳ τῆς ἰδιαίτερας
ψυχροσυνθέσεως ἀπέβη
συντηρητικὸς παράγων,
φύσις περισσότερον συναι-
σθηματικὴ παρὰ διανοητι-
κὴ, διετήρησε τὴν παρά-
δοσιν, τὸ ἔργον τῆς ὑπῆρ-
ξεν συγχρόνως δημιουργι-
κὸν καὶ συντηρητικόν.

Ἡ γυνὴ ἔχει ἐν αὐτῇ
προτερήματα τινὰ περισ-
σότερον ἀνεπτυγμένα ἢ
εἰς τὸ ἀνδρικὸν φύλον. Ἡ
παρατηρητικότης, ἡ φι-
λεργία, ἡ ὑπομονή, ἡ φαν-
τασία, εἶναι ἀνεπτυγμένα
εἰς τὰς γυναῖκας ἢ εἰς
τοὺς ἄνδρας.

Μεγίστη ἐν τῇ κοινω-
νίᾳ ἐπίδρασιν ἀσκει ἡ γυ-
νὴ καὶ ὡς μήτηρ, ἢ ἐπί-
δρασις τῆς μητρὸς εἶναι
διαρκὴς καὶ παγκόσμιος.
Ἀρχίζει ἀπὸ τῶν πρῶ-
των στιγμῶν καὶ παρατεί-
νεται κατόπιν ἀναλόγως
τῆς ἐπιδράσεως τὴν ὁποί-
αν εἶχεν αὐτὴ ἀνεκαθεν
ἐπὶ τῶν τέκνων τῆς. Δύ-
νεται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ εὐ-

δαιμονία ἢ ἡ κακοδαιμο-
νία, ἢ μάθησις ἢ ἡ ἀμά-
θεια, ὁ πολιτισμὸς ἢ ἡ
βαρβαρότης οἰουδήποτε
Ἐθνους ἢ κοινωνίας ἐ-
ξαρτῶνται ἐκ τῆς ἐπιρρο-
ῆς, ἢν ἡ μήτηρ ἀσκει ἐπὶ
τῶν τέκνων τῆς, ὡς περιώ-
νυμος Γάλλος μουσουρ-
γὸς ἀληθῶς ἔλεγεν ὅτι
«μήτηρ ἀγαθὴ εἶναι ἀρι-
στοτέχνημα τῆς φύσεως». Καὶ δὲν εἶχεν ἄδικον διό-
τι αἱ ἀγαθαὶ μητέρες συν-
τελοῦν κατὰ πολὺ εἰς τὴν
εὐτυχίαν τῆς ἀνθρωπότη-
τος.

Τὸ ὑπόδειγμα ὃ εὐρίσκει-
ται πρὸς τῶν ὀφθαλμῶν
τοῦ παιδὸς εἶναι ἡ μήτηρ.
Ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενεί-
ας εἶναι ὁ μαγνήτης ὄλων
τῶν ψυχῶν καὶ ὁ πολι-
κὸς ἀστήρ ὄλων τῶν ὀ-
φθαλμῶν. Ἀδιακόπως
τὰ τέκνα τὴν μιμοῦνται
ἢ μήτηρ ἐπηρεάζει τὰ τέ-
κνα περισσότερον τοῦ πα-
τρὸς, τὸ δὲ παράδειγμα
αὐτῆς σπουδαίως ἐπιδρᾷ
καὶ ἔλκει τὰ τέκνα, κα-
θῶς ἔλεγεν ὁ Ρωμαῖος
φιλόσοφος Σενέκας ὅτι
«ἡ δύναμις τοῦ παραδείγ-
ματος εἰσδύει ἡρεμώτε-
ρον καὶ βαθύτερον εἰς
τὴν ψυχὴν τοῦ παιδὸς». Ποῦ
ἔγκειται ἡ καλὴ ἀνα-
τροφὴ εἰ μὴ εἰς τὴν μητέ-
ρα; Ἡ μήτηρ εἶναι ἐκείνη
ἢ τις θὰ ἐμβάλῃ εἰς τὰς εὐ-
πλάστους ψυχὰς τῶν παί-
δων τὰς πρώτας καλὰς
κλίσεις καὶ ροπὰς καὶ θὰ
ἐνσταλάξῃ ὡς μελιστάλα-
κτος κρήνη τὰς ιδέας τοῦ
καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ
τοὺς εὐγενοῦς.

Ὑπὸ τῆς μητρὸς θὰ δι-
δαχθοῦν τὰ τέκνα τὴν ἀ-

γάπην πρὸς τὸν Θεόν, θ-
πὸ τῆς μητρὸς θὰ καλ-
λιεργηθῆ ἢ διάνοιά των
διὰ νὰ σκέπτονται κα-
λῶς, ἢ καρδιά διὰ νὰ συν-
ναισθάνωνται βαθέως,
καὶ ἢ θέλησις ὅπως ἐπιδι-
ώκωσιν τὸ ὠραῖον καὶ ἀ-
γαθόν. Ἐκτὸς τούτων ὁ
κύριος παράγων τῆς ἠθι-
κῆς ἀγωγῆς βεβαίως εἶνε
ἢ γυνὴ. Εἶναι ἐκείνη ἢ τις
μορφώνει ἠθικοὺς χαρα-
κτῆρας, ὁ ἠθικὸς δὲ χα-
ρακτῆρ εἶναι τὸ ἠψιστον
τέρμα καὶ ἢ τελειοτάτη
μορφὴ τῆς ψυχικῆς ἀνα-
πτύξεως εἶναι τὸ ἰδεῶδες
οὐτινος τὴν πραγμάτευ-
σιν ὀφείλει ὁ ἄνθρωπος
νὰ θεωρηθῆ ὡς τὸν ἠψι-
στον αὐτοῦ περιορισμὸν.
Εἶναι τὸ καλλιτέχνημα,
τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιτυχί-
αν διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ὄλου
βίου ἐκτεινομένης ἐνεργ-
γείας ἐν τε τῇ βουλήσει
καὶ τῇ πράξει ὀφείλει ὁ
ἄνθρωπος νὰ θεωρῆ ὡς
τὸν κύριον σκοπὸν τῆς
ἐπάξεως αὐτοῦ.

Ὁ χαρακτῆρ εἶναι ἀλη-
θῆς πλοῦτος, εἶναι τὸ εὐ-
γενέστερον τῶν κτημά-
των. «Οὐδεὶς» εἶπεν ἄγ-
γλος ἠθικολόγος ἔχει ὑ-
ποχρέωσιν νὰ εἶναι πλού-
σιος ἢ σοφός, ἀπαραιτή-
τως ὅμως πρέπει τὰ εἶνε
ἐντιμος.

Ἐχομεν παραδείγματα
ἐξόχων ἀνδρῶν τῶν ὁποί-
ων ἢ ἀξία καταφαίνεται
ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τὸν ὁ
ποῖον ἐμόρφωσαν εἰς αὐ-
τοὺς αἱ μητέρες αὐτῶν ὅ-
πως οἱ τρεῖς μέγιστοι φω-
στῆρες ὁ Βασίλειος ὁ μέ-
γας, Γρηγόριος Νανζια-
ζηνὸς καὶ Ἰωάννης ὁ Χρῦ

σόστομος. Τόσον δὲ εἰς τὸν δημόσιον ὅσον εἰς τὸν ιδιωτικὸν βίον τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἐπιτυχίας ἀποτελεῖ ἡ εὐθύτης τοῦ χαρακτήρος ὁδηγοῦσα εἰς τὸν κοινὸν νοῦν. Δύναται τις νὰ ἀναδειχθῇ ἔξοχος εἰς τὴν τέχνην τὰ γράμματα καὶ τὴν ἐπιστήμην, ἀλλὰ ὡς πρὸς τὴν ἠθικότητα νὰ εἶναι ἄξιος νὰ καταχθῇ πολὺ χαμηλότερα τοῦ πτωχοῦ κἂν ἀμαθοῦς χωρικοῦ.

Ναὶ μὲν οἱ ἔξοχοι νοῦ ἀνδρωποι κατέχουσιν θέσιν ἐν τῇ κοινωσίᾳ ἀνάλογον πρὸς τὴν διάνοιάν των θέσιν, ἀλλὰ εἰς τὴν συνείδησιν αὐτῆς τιμῶνται μόνον οἱ ἔχοντες χαρακτήρα. Ὁ ἔξοχος νοῦς διεγείρει τὸν θαυμασμόν τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ ἀσφαλίζει τὸν σεβασμόν, ὁ ἔξοχος νοῦς εἶναι δύναμις τοῦ ἐγκεφάλου ὁ χαρακτήρ ἀπορρέει ἐκ τῆς καρδίας.

Ἄρα λοιπὸν ἡ γυνὴ εἶναι ἐκείνη ἣτις δίδει τὴν ἠθικὴν κατεύθυνσιν. Τὴν θὰ ἦτο ἕναστον ἄτομον ἐπὶ μέρους, καὶ ἡ κοινωσία καθόλου ἄνευ ἠθικῆς κατευθύνσεως ἐὰν δὲν ἦσαν καθωρισμένα τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ πολίτου, ἢ ἐὰν ἕκαστος τούτων δὲν ὑπέκρινεν εἰς ἄλλον τι ἢ τὰς δρέξεις καὶ τὰ πάθη του; Ἄνευ τῆς ἠθικῆς κατευθύνσεως τὸ κοινωνικὸν οἰκοδόμημα κτίζεται ἐπὶ ἄμμου καὶ καταρρέει ἄμα τῇ πρώτῃ τοῦ ἀνέμου πνοῇ ἄνευ αὐτῆς εἶναι προβληματικὴ καὶ ἡ καλὴ ἐσωτερικὴ ὀργάνωσις τοῦ Κράτους καὶ ἡ Ἑθνικὴ εὐκλεία.

Γενικὰ μεγίστη εἶναι ἡ ἐπίδρασις ἣν ἀσκεῖ ἡ γυνὴ ἐν τῇ ἀναπτύξει καὶ τῷ ἀνθρωπισμῷ μιᾶς κοινωσίας.

Ἀρμόζει ὅμως πάντοτε ἡ γυνὴ νὰ παραμένῃ ὁ ψυχικὸς ἐκείνος ἀνδρῶπος ὅστις ὀφείλει νὰ ζῆ, συμφῶνως μὲ τὸ συμφέ-

ρον τῆς ὀλότητος καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῆς ἐξωτερικῆς ζωῆς παρασυρόμενος ἀσταθῆς καὶ ἐπιπόλαιος τοιοῦτος.

Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ συνεργασία πάντων ἐξασφαλίζει τὴν ζωὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν πάντων ὁμοῦ καὶ ἐκάστου.

ΜΑΡΙΚΑ ΛΟΥΠΑΣΗ

Μαθήτρια ΣΤ' τάξεως
Γυμνασίου Θελέων.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ

Ο ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

Μέσα στὴν ἀφόρητη μοναξιά, μέσα σιτὸν ἀπόμειρο καὶ φτωχὸ χωρὶδ, ὁ δάσκαλος δὲν ξέρει πῶς νὰ περάσει τὴν ὥρα του. Μόλις φύγουν τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸ σχολεῖον ὁ δάσκαλος μένει ἐλεμόναχος στοὺς τέσσερας τοίχους τοῦ μελαγχολικοῦ τοῦ δωματίου ρεμβάζοντας γιὰ τὸ μέλλον τοῦ τοῦ ἀνοίγεται διάπλατα μπροστὰ του Γυρίζει πολλὰ παιδαγωγικὰ βιβλία γιὰ νὰ μάθῃ καὶ τι σχετικὰ μὲ τὸ ἐπάγγελμα του καὶ γιὰ νὰ περάσῃ τὴν ὥρα του.

Μὰ αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ, ἡ ὥρα δὲν περνάει, χρειάζεται καὶ ἄλλη ἀσχολία. Μία πολὺ καλὴ ἀσχολία διὰ νὰ περάσῃ τὴν μοναξιά καὶ νὰ κάμῃ παιδαγωγικὴς ὁδηγίες εἶναι ὁ σχολικὸς κήπος. Γιατὶ τὸ πρῶτὸ σηκόνεται ἐπισκέπτεται τὸ σχολικὸ κήπο, καθαρίζει συμπληρώνει καὶ βλέπει, μέρα μὲ τὴν μέρα πῶς γίνεται τελειότερος, ὡμορφότερος καὶ πειθὺ εὐχάριστος. Ἔρχονται οἱ μαθηταὶ του γεμάτοι χαρὰ γιὰτὶ δὲν εἶδαν ἄλλη φορὰ στὰ μάτια τους σχολικὸ κήπο καὶ τραβοῦν καθένας στὸ τετράγωνό του, στὸ μέρος του καὶ τὸ περιπειεῖται ὅσο μπορεῖ καλύτερα, γιὰ νὰ τὸ παρουσιάσῃ ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερο καὶ ὡμορφότερο στὸ δάσκαλό του καὶ νὰ ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτὸν ἕνα εὐγε. Βλέποντας τὸ μερίδιό του τέλειο, ὡμορφο, ἐπιδοκιμαζόμενο ἀπὸ τὸ δάσκαλό του, αἰσθάνεται μιὰ ἠθικὴ ἱκανοποίηση, χαίρεται γιὰτὶ βλέπει τὰ ἀποτελέσματα τῶν κόπων του. Ἐξ ἄλλου ὁ ἄλλος μαθητῆς ποῦ εἶναι λιγότερο ἐνεργητικὸς ἐργατικὸς βλέποντας τὸ τετράγωνό του νὰ ὑστερῇ ἀπὸ τὰ ἄλλα, αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸν του τὸν κατώτερον καὶ λυπᾶται καὶ ἐπειδὴ βλέπει ὅτι τὸ ἔργο του δὲν ἐπιδοκιμάζεται ἀρχίζει καὶ μεταβάλλῃ γνώμη καὶ ἐργάζεται ἕνα τὸ παρουσιάσῃ καλύτερον. Καὶ ἕνα εὐγε καὶ ἀναγνώριση

τῆς ἐργασίας του ἀπὸ τὸν δάσκαλο τὸν κάνει νὰ ἠμιλλᾶται μὲ τοὺς ἄλλους. Καλλιεργώντας ὁ μαθητῆς τὸ μικρὸ κομμάτι τοῦ σχολικοῦ κήπου ἀποκτᾷ τὴν ἐξὶν τοῦ ἐργάζεσθαι (πράγμα τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ σπουδαιότερο).

Ἀγαπᾷ τὴ γῆ, ἀγαπᾷ τὸ χωρὶδ του, ἀγαπᾷ τὴν φύσιν, ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του.

Ἀγαπᾷ τὰ φυτὰ, ἀγαπᾷ τὸ πράσινο, ἀγαπᾷ τὰ δένδρα, ἀγαπᾷ τὰ πουλιὰ, βλέποντας αὐτὰ νὰ πᾶν γλυκοκελεύδου στὰ δικά του δένδρα. Ἀγαπᾷ τὸ σχολεῖο γιὰτὶ περιμένει νάρθῃ ἡ ὥρα νὰ πηγαίνῃ στὸ κήπο καὶ νὰ τὸν περιπαιθθῇ καὶ νὰ βλέπῃ ὅσα μγθαίνει μέσα εἰς τὸ σχολεῖο. Καλλιεργώντας τὸν κήπο καὶ νὰ τὸν ἀποβάλλῃ πολλὰς κακὰς συνήθειες, τὴν ὀκνηρίαν κτλ.

Καταλαβαίνει ὅτι δασκάζει καὶ ὅτι δασκάζει βλέπει στὸ σχολεῖο τὰ βλέπει ἐλεζόντιαν στὸν κήπο. Γιατὶ ἔτσι τὸ παιδί ἀπὸ παθητικὸς γίνεται ἐνεργητικὸς, ἐργατικὸς, ὁ δὲ δάσκαλος δύναται νὰ κάμῃ πλείστα παιδαγωγικὰς παρατηρήσεις.

Θάλεια Ρενιέρη

Μαθήτρια Γυμνασίου Θ. Χ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΗΝ ΖΩΗΝ

ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΙΝ

Γλυκοχαράζει. Τ' ἀστέρια τρεμοσβύνουν ἀγάλια-ἀγάλια σ' ἅν ἄτονα λυχνάρια ποῦ σάθηκε τὸ λάδι τους, ὑστερα ἀπὸ ἕνα φωτισμὸ ὀλόκληρης νύχτας. Ὅλα ἀκόμη σωπαίνουν. Καὶ τὰ πουλιὰ ἀκόμα δὲν ἀρχισαν τὸν πρωϊνὸ τους ὕμνο.

Σὲ λίγο, ὅταν πειὰ ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου ἀρχίζει νὰ προβάλλῃ πίσω ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ ποῦ προστατευτικὰ ξαπλώνει τὴ σκιά του σ' ὅλον τὸν κάμπο. Ἀκούεται ἡ σάλπιγγα ποῦ εἰδοποιεῖ τοὺς κατασκηνωτὰς γιὰ τὴν ἀατολή τῆς καινούργιας μέρας.

Στοὺς ἦχους τῆς σάλπιγγας ἀνακατώνονται τώρα καὶ ἡ ζωηρὸς φωνὴς τῶν προσκόπων ποῦ ἀποτελοῦν μίξι ἕνα εἶδος ἰδιορρυθμῆς εὐχαριστίας πρὸς τὸν θεῖο Δημιουργό.

Τώρα ἀρχίζει νὰ ἐφαρμόζεται τὸ πρόγραμμα τῆς μέρας. Τὸ καθάρισμα τῶν σκηνοῶν, ἡ ἀνύψωσις τῆς σημαίας, μὲ τὸν ἦχον τῆς σάλ-

πιγγας ποῦ σ' ἅν ξύλα ἀκίνητα στέκονται οἱ κατασκηνωταὶ ὅπου βρεθοῦν, ἡ πρωϊνὴ προσευχὴ, καὶ ὅλη ἡ ἐργασία τῆς μέρας ἀποτελοῦν μιὰ ἀρμονικὴ συνέχεια εὐχάριστης ζωῆς. Κάθε τι στὴν ὥρα του καὶ στὴν θέσι του. Στὸ σούρουπο παύει πειὰ ἡ ζωὴ τοῦ αὐστηροῦ προγράμματος καὶ ἀρχίζει ἡ ἐλεύθερη ἐκδήλωσις τῶν ψυχικῶν διαθέσεων. Καὶ τότε βλέπει κανεὶς λογίων-λογίων ἐκδηλώσεις, μὰ ὅλες περιορισμένες μέσα σ' ἕνα πλαίσιο εὐκοσμίας καὶ ἀδελφωσύνης. Ἐδῶ μιὰ παρέα ἀπὸ ἡλιοκαμένα τῆς κατασκηνώσεως σκορπᾷ τὴν εὐθυμία γύρω της μὲ τὰ γέλοια ποῦ προκαλοῦν τὰ ἀστεῖα τοῦ ἀρχηγοῦ της.

Ἐκεῖ μιὰ ἄλλη συνοδεύει μὲ τὰ τραγούδια της τὸ ἑσπερινὸν κελιάδιμα τῶν πουλιῶν. Πειδὸ πέρα μιὰ ἄλλη χαλᾷ τὸν κόσμον μὲ τὰ παιχνίδια της. Καὶ ὅλα αὐτὰ παύουν μὲ ἕνα ἀργυροῦχο ἀργὸ σάλπισμα ποῦ ναουρίζει κάθε πρόσωπο μέσα στὴν σκηνὴν του.

Σταῦρος Γιαπιτζάκης
Τάξις Στ' Γυμ. Ἀργ. Χαλκίδων.

ΑΠΟΨΙΣ ΤΩΝ ΧΑΛΙΩΝ

Πολλὲς φορὲς μοῦ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ θαυμάσω ὁμορφες τοποθεσίες ἀλλὰ ἀλησμόνητη θὰ μοῦ μείνῃ ἡ πανοραμικὴ ἀποψὶς τῶν Χαλίων μὲ τὴ γύρω φύση ποῦ ἔπεσε στὰ μάτια μου μιὰ μέρα ποῦ ἔτυχε νὰ μὲ βγάλῃ ὁ δρόμος μου στὸ ὕψωμα τοῦ Προφήτη Ἡλία. Καὶ ἡ πιδ ἀκαλαίσθητη ψυχὴ δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἀσυγκίνητη κοιτάζοντας μιὰ τέτοια ὁμορφιά. Ὁ μεγάλος καλλιτέχνης, ὁ δημιουργὸς τοῦ κόσμου, ἔργισε τὰ διάφορα φυσικὰ στοιχεῖα μὲ τέτοιο ἀρμονικὸ σύνολο ποῦ συγκινεῖ κάθε ψυχὴ. Ἀνεβαίνοντας κανεὶς στὸ ὕψωμα ἐκεῖνο δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἀπολαμβάνῃ τίς ὁμορφίαις.

Κάτω απλώνεται ή πόλις ξαπλωμένη με κάποια ανατολίτικη ναχέλια κρατώντας μεγάλη έκταση μέσα στους κήπους με τους οποίους είναι στολισμένο το κάθε σπίτι και μέσα στην αφθονη βλάστηση. Από την πόλη το μάτι τραβιέται άθελά του προς την άπεραντη θάλασσα το Κρητικό πέλαγος το τόσο τον ταραχῶδες, αλλά και τόσο ήσυχον την ήμερα που έτυχε να το βλέπω εγώ. Κοιτάζοντας το πέλαγος το μάτι αγκαλιάζει το λιμάνι, πεπιέται στη Σπάθα άφοῦ καϊδέψη άπαλά τ' Αη Θεωροῦ και στρέφοντας δεξιά παίρνει μέσα τις άρμονικες γραμμές του Ακρωτηριοῦ. Αλλά το άπολαυστικό θέαμα δε σταματά έως έδῶ. Τραβάνε τον παρατηρητή σα μαγνήτης τα γραφικά ύψώματα του Γαλατά με συνέχεια την κατάφυτη πεδιάδα των Χανίων που απλώνεται από τη Σούδα εις τον Αλικιανόν, τα δε ριζοβούνια προβάλλουν τα διάφορα χωριά που από πάνω τους σαν προστάτες ύψώνωνται τα βουνά της Μαλάξας και πιό ψηλά την όλην περιοχή πλαισιώνουν σαν ανώτεροι έπόπτες τα λευκά όρη, που την εποχή αυτήν είναι όνομα και πράγμα λευκά, με τα άφθονα χιόνια που έχουν άπάνω τους και γύρω γύρω απ' όλα αυτά απλώνεται ο γαλανός ουρανός επάνω εις τον όποιον σαν σε πίνακα είναι άποτυπωμένα.

Καίτη Ζαγοργιανάνου
Μαθήτρια Ε΄ τάξεως
Γυμνασίου Θηλέων Χανίων.

Η ΑΝΟΙΞΙΣ ΝΑΘΗ

Χρειτείτε, χρειτείτε έλατε να δήτε την άνοιξη νατη με μύσλους δροσάτη προβάλλει άντικρῶ
Μας φαίρνει λουλούδια κ' έμεις με τραγούδια στα τόσα καλά της να πάμε κοντά της μεγάλοι μικροί
Θάλεια Ρενιέρη
Γ. Θ. Χ.

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΠΗΓΑΙΝΟΝΤΑΣ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Δέν έχουν περάσει και πολλά χρόνια από τότε που πήγα πρώτη φορά σε χωριό. Μόλις τρία. Καταταλαβαίνει λοιπόν εύκολα κανείς πως είχα γίνει αρκετά μεγάλη πια και ζούσα μ' αυτό τον πόπο. Έξήλευα πολύ τις μεγαλύτερες αδελφές μου που πήγαιναν τότε με το σχολειον τους πότε με συγγενείς ή φίλες. Έμένα δέν μ' έπερναν για να μη κουραστώ λέει και για να μη πάθω τίποτα από άπροσεξίες. Έτσι οι γνώσεις μου περιωριζόταν στα πράγματα όπου είχα κάμει μερικους περιπάτους πρωίνους ή άπογευματινους. Το χωριό που δλεπα με την φαντασία μου σαν κάτι έντελῶς ξεχωριστό. Σα νΉταν ένα δάσος άπεραντο όλοπράσινο με κάτι μικρούλικα όλοάσπρα σπιτάκια, με άφθονα κρυστάλλινα νερά, με παράξενα ζώα και πουλιά, και ιδίως με έντελῶς άλλόκοτους άνθρώπους, άλλοίδικα ντυμένους να μιλοῦν άλλονῶς να ζοῦν άλλουίως. Ιδίως τα βράδια του χειμῶνα έπιθυμοῦσα πολύ να βρίσκωμαι στο χωριό γιατί είχα άκούσει πως κάθε τέτια ώρα οι κυροῦδες μαζεύονται κοντά στη φωτιά που οι φλογιτες της τρελλοπαίζουσαν και λίνε στα έγγονάκια της χίλια ώρατα παραμύθια και αινίγματα.

Έξακολουθοῦσα να ζω μέσα στις φαντασίες και στις έπιθυμίες, όταν ένα άρατο βράδι, αρχές του κλοκαριοῦ, πρῶ τριῶν χρόνων, άκούο τον μπαμπά να λέη «Μοῦ φαίνεται τι θάναι πολύ ζεστό το φετεινὸ κλοκαϊρι. Καλά θάναι να το περάσωμε στην Κάντανο που έχει πολλή δροσιά. Όλοι δέχτικαν με χαρά την πρόταση, αλλά εγώ ξεφώνησα κυριολεκτικῶς από την χαρά μου. Γρήγορα έτελειῶσαν τα μαθήματα και έφτασε ή ποθητή ήμερα να ξεκινήσωμε. Το βράδυ της παραμονής δέν έκλεισα μάτι. Μι' είχε πιάσει μιὰ νευρική, άτυπομονησία μιὰ συγκίνηση! Πρωί πρωί ακούγεται το κλάξον του αυτοκινήτου. Θρονιάζομαι μέσα πρώτη, πρώτη και έπι τέλους—δέν ήταν φέματα—ξεκινήσαμε. Καθὼς περνούσαμε με σ' από την πόλη μ' είχε πιάσει μιὰ τέτια χαρά που μοῦ έρχόταν να φωνάξω σ' όλους: «Βλέπετε; πηγαινω στο χωριό.» Αχ. τι όμορφα που ήταν δσο προχωρούσαμε! Η φύσις ξυπνοῦσε κείνη την ώρα. Ο ουρανός μ' ένα άπα

λό γαλανό χρώμα ήταν ρόδινος και χρυσός στην ανατολή. Πουλάκια άφθονα κελαϊδοῦσαν γλυκά, ένα δροσερὸ αεράκι μᾶς χάρει δεινε κάνοντας συγχρόνως να λιγίζου με χάρη το ντελικάτο κορμάκι τους τὰς στάχια των άγεῶν, που έτσι όλα μαζί έδιδαν την έντύπωση μιᾶς χρυσῆς θάλασσας με έλαφρους κυματισμούς. Στο βάθος ήταν τα δουνά, τυλιγμένα άκόμη στην θαμπάδα της πρωίνης δροσιάς. Οι κοντινοί λόφοι πολύ χαριτωμένοι με την καφεπράσινη φορεσιά τους. Σε μερικους ήταν άμπέλια ή νεοσκαμένα χωράφια, που σχημάτιζαν μιὰ σωστή ώραία σκάλα. Σε μερικά χωράφια έργαζόταν κι' όλα οι χωρικοί. Αυτό μου έκαμε έντύπωση. «Κοίταξε έσκέφηκα. Εγώ δλεπω και παθαίνω να σηκωθῶ πολύ άργά, για να πάω στο σχολείο μου!»

Το αυτοκίνητο προχωροῦσε όλοένα φέρνοντάς μας άλλοτε ανάμευα από χωράφια με σιτάρι, με καπνό, άμπέλια ή λειόφυτα άλλοτε κοντά σε θάλασσα που ήταν όλογάλανη και τα κυματάκια σποῦσαν μετ' ένα χαδίαρικο μουρμούρισμα στην άκρογιαλιά, και άλλοτε δίπλα σ' ένα ποταμάκι που τα νερά του κυλοῦσαν ήσυχα—ήσυγα ανάμεσα σε δυο σειρές καλάμια. Ποῦ και ποῦ έδλεπα κανένα μικρὸ σπίτι ή κανένα παιδάκι που έκοίταζε με περιέργεια το αυτοκίνητο. Και εγώ το έκοίταζα με περιέργεια. Ήταν ξεηόλυτο σχεδόν άντυτο και άπεριποίητο, και όμως ήταν γεμάτο όγία ή χαρά και ή άθώτης έλαμπε στα ματάκια του. Πόσο ώραία μοῦ φαινόταν όλα αυτά! Σα να ήμουν άλλος άνθρωπος. Κάπου συναντήσαμε ποιὸ πολλὰ σπιτία κτισμένα σ' ένα λόφο και λίγα μαγαζιά κάτω. Δεξιά κι' αριστερά στο δρόμο ήταν πικνές καλάμιές. «Τι είναι δῶ;» ρώτησα «ὸ Πλατανιάς» «χωριὸ δηλαδή;» γέλασαν: «δουβαιώτα!» Σα να μην οίκανοποιήθηκα. Χωριὸ κι' άμαξιτός δρόμος κι αυτοκίνητα!

Σε λίγο περνούσαμε μιὰ ώραιωτάτη γέφυρα. Του Ταυρωνίτη καθὼς μοῦ εξήγησαν ένός ηχειμάρου που κάθε χειμῶνα παρασύρει το κάθε τι στο πέρασμά του το κλοκαϊρι όμως δέν έχει διόλου νερό. Κάθε τόσο και νέα χωριοῦδάνια που δέν θυμάμαι τῶνομά τους, ξεπετιόταν έδῶ κι' εκεί σαν ένα μπουκετάκι από άσπρα λουλούδια. Μά εγώ έπερίμενα κάτι περισσότερο για να είμαι τέλεια εικα νοποιημένη. Όλα αυτά ήταν πολύ ώραία μοῦ θυμίξαν όμως και τα γνωστά μου

Δέν άργησε να πραγματοποιηθῆ ή έπιθυμία μου. Κάπου τελείωσε ὁ άμαξιτός δρόμος και άρχισε ή άληθινή ξεκδρομή το άληθινὸ γλάντε... Έμεις οι μικρές καθίσαμε σε γαϊδουράκια. Οι μεγάλοι σε ήμιόνους. Η χαρά μας ήταν άπερίγραπτη, χοροπηδοῦσαμε επάνω στην ράχι των όπο μνητικῶν γαϊδουριῶν παρὰ τις συμβουλές που μᾶς έδιναν οι άγωγιάτες που μᾶς πρόσεχαν. Αδίκος κόποι! Σε μιὰ στροφή ή τρίτη αδελφή μου βρίσκεται με τα πόδια επάνω στο σαμάρι και την κεφαλή κάτω! Αν δέν βρισκόταν ὁ άνθρωπος κοντά της θα χτυποῦσε άσχημα. Τι γέλια κάναμε όμως! Η φύση γινόταν τώρα πιό άγρια, πιό βαθειά, πιό πράσινη. Συνανιοῦσαμε συχνότερα χωριά. Όταν πλησιάζαμε κανένα αρχήζαμε όλες μαζί της τραγουδι και οι καϊμένοι οι χωρικοί έδγαίναν στις πόρτες τους νομίζοντας πως περῶ κανέναν γάμο! Ει μὰ και τέτοιο καραβάνι που ήμασθε μπορούσαν θαυμάσια να το πιστέψουν!

Υστερα από τρεις ώρες πορία ποθενά που θα μου μείνη άξεχαστη για την όμορφιά και την χαρά της έφάσαμε στην Κάνδκνο. Ήταν πια δειλινό δταν για πρώτη φορά, άντίκρισα τα μελαγχολικά κυπαρίσια της με τις άραιές τις γειτονίες, τον κάμπο τον στεφανομένο με γρὰφικά βουνά που οι τελευταίες άχιίδες τον ήλιον τοῦς έδιδαν μιὰ γλυκύα απόχρωση. Συγγενείς και γνωστοί μᾶς δέχτηκαν με ένθουσιασμόν. Και τότε μέσα στην άφέλεια στην ήλικρεια στην καλωσύνη του και έννοιωσα ένεινο το ξεχωριστό που φανταζόμουνα για τους ανθρώπους του χωριοῦ.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΣΤΟ ΦΥΣΙΣΤΑΤΡΕΙΟΝ

Ο δρόμος είναι άνηφορικός. Έκουραστήκαμε αλλά λίγη ύπομονή και φθάσαμε. Εύρισκόμεθα εις τον λοφίσκον του Αγίου Ιωάννου Φθάνοντας αισθάνθηκα την μυρωδιά του θυμαριοῦ και του πρασίνοῦ πεύκου, ένῶ ή μεσόγειος αύρα έχαι-

δευσε ἀπαλά τὸ πρόσωπὸν
μας, ὡς νὰ μᾶς ἔλεγε τὸ
«καλῶς ὄρισάτε».

Ἀπέναντι ὑπερήφανα καὶ
μεγαλόπρεπα ὑψώνονται τὰ
Λευκὰ ὄρη καὶ πρὸς Α. πέρα
μακρὰ ἀπλώνεται ἡ θάλασ
σα, εἰς τὰ νερὰ τῆς ὁποίας
καθρεπίζεται ὁ ἥλιος.

Εἰς τὴν μαγευτικὴν αὐ-
τὴν τοποθεσίαν εἶνε κτισμέ-
νον ἓνα μεγάλο κτίριον, τὸ
ὁποῖον χρησιμεύει ὡς φθι-
σιατρεῖον. Ἐδῶ νοσηλεύον-
ται δυστυχισμένα πλάσματα
τὰ ὁποῖα διάφοροι συνθῆ-
και τῆς ζωῆς τὰ ἔστειλαν.

Διὰ νὰ εἰσέλθῃ κανεὶς εἰς
τὸ κτίριον περνᾷ ἀπὸ ἓνα
μικρὸν κῆπον. Εἶναι δὲ με-
γάλο, εὐήλιον καὶ εὐάερρον
καὶ ἔχει πολλὰ δωμάτια.

Ἐχει πολλοὺς ἀσθενεῖς
γέροντας, νέους ἀκόμη καὶ παι-
διὰ. Οἱ περισσότεροι ἦσαν
ξαπλωμένοι εἰς τὰς ἀναπαυ-
τικὰς πολυθρόνας ἔξω εἰς
τὸν ἐξώστην καὶ ἠλιάζοντο.

Ἴσως ὁ ζωογόνος ἥλιος
τοὺς λυπηθῆ καὶ τοὺς χαρί-
ση μερικὰς ἡμέρας εἰς τὴν
σύντομον ζωὴν των.

Περισσότεραν ἐντύπωσιν
μοῦ ἔκανε ἓνα κορίτσι 15
ἔως 16 ἐτῶν, τὸ ὁποῖον ἦτο
χλωμὸ καὶ ἀδύνατο. Ὁμοί-
αζε μὲ ἀνθισμένο λούλουδο
πρόωρα μαραμμένο ἀπὸ ξαφ-
νικὴ παγωνιά. Τὸ χαμόγελο
ὅμως δὲν τοῦ ἔλειπε ἀπὸ τὰ
μαραμμένα χεῖλη του ἀν καὶ
ἐγνώριζε τὴν κατάστασιν
του Ἴσως ὡς ἄνθρωπος νὰ
ἐλπίζει ἀκόμα,

Δὲν πάσχει κανεὶς, ἔξωτε-
ρικῶς ἀλλὰ ἐσωτερικῶς. Μέ-
ρα μὲ τὴν ἡμέραν γίνεται
πιδ χλωμὸς, πιδ ἀδύνατος
χωρὶς νὰ βλέπῃ ἐκεῖνο, τὸ
ὁποῖον τοῦ προξενεῖ ὅλα
αὐτὰ. Ἐδῶ ὁ ἥλιος, ὅταν
ἀναχωρήσαμεν καὶ ὁ οὐρα-
νὸς εἶχε ζωγραφισθῆ μὲ ὅ-
λας τὰς ἀποχρώσεις τοῦ μῶβ
καὶ τοῦ ρόζ. Ὁραιοτέραν
δύσιν δὲν ἔχω ξαναδῆ.

Εἰς ὅλα τὰ πεζούλια τοῦ
ἐξώστου ἦσαν ἀκουμπισμέ-
νοι μερικοὶ νέοι, οἱ ὁποῖοι
παρατήρουν τὴν δύσιν καὶ
εὐρίσκοντο μεθυσμένοι εἰς
συλλογισμοὺς.

Θὰ ἐσκέπτοτο τὰ περα-
σμέα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁ κα-
λύτερος φίλος τῆς μοναξιᾶς,
τὰ ὄνειρά των, τὰ ὁποῖα ἀρ-
χισαν νὰ σβύνονται, τὴν ση-
μερινὴν των κατάστασιν,
τὴν σύντομον ζωὴν των καὶ
πὼς μίαν ἡμέραν τὸ τρεμου-
λιάτικο φῶς τοῦ κανδηλιῶ
των θὰ σβύσῃ καὶ τότε θὰ
πετάξουν ψηλά καὶ ἴσως
ἐκεῖ ζήσουν πιδ εὐτυχισμέ-
νη ζωὴ ἀπὸ τὴν σημερινὴν.
Ἄνδρ. Ἰκάνταρτζόγλου
Τάξις Γη

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΠΑΡ' ΟΜΗΡΟΥ

Μεθυσ τις κοινωνιολό-
γος ἀναφέρει ὅτι ἡ γυναι-
κα δὲν ἔχει κοινωνικὴν θέ-
σιν καθότι καταλαμβάνει
τὴν τοῦ ἀνδρός τῆς ταυμά-
την. Τὸ πρῶτον ἐξαι-
ζόμενον μονοπλευρικῶς
δὲν ἀφίσταται τῆς ἀλη-
θείας, ἀλλ' ὁμῶς πᾶς κα-
λῆς πίστεως συζητητῆς γε-
νικῶν τὸ ζήτημα δὲν
δύναται παρὰ νὰ παρα-
δεχθῆ ὅτι ἡ γυναῖκα εἰς
ἐκάστην ἱστορικὴν περί-
δον ὠρισμένην κοινωνι-
κῆν θέσιν κατέχει ὡς κα-
λίστα πιστοποιοῦν ἡ θε-
θεία σημερινὴ τοῦ πρῶ-
ματος ἔρευνα ἀφ' ἐνός,
καὶ ἡ ἀντιθέσις τῶν σε-
λίδων τοῦ παρελθόντος
ἀφ' ἑτέρου. Οὕτως ἐν
θέλη τις νὰ στρέψῃ τὰ ὀμ-
ματα τῆς διανοίας πρὸς
τὸ ἀπώτατον παρελθόν,
ὅπερ μᾶς παρουσιάζουσι
τὰ δύο ἀθάνατα τοῦ Ὀ-
μήρου ἔπη δύνανται διὰ
καταλλήλου καὶ ἐμπερι-
στατωμένης μελέτης νὰ
καθορίσῃ ὁπωσδήποτε ἐ-
πιτυχῶς τὴν θέσιν τῆς γυ-
ναϊκῆς, ὅπως αὕτη ἐξέγε-
ται ἐκ τῶν θεματικῶν καὶ
γραφικῶν εἰκότων,
ἐκείνων, ὅτινας μᾶς πα-
ρουσιάζει τὸ εὐκλεῆς τοῦ-
το τῆς Ἰωνίας τέκνον.

Ἡ μυθικὴ γυναικοκρα-
τεία ἔχει ἤδη ἐκλείψει καὶ
μόνον αἱ ἀντιθέσεις ἀμ-
κρόνες διακηροῦσιν ἐν σμι-
κρογραφίᾳ τὴν μυθικὴν
πολυτέλειαν ὡς λυκόφως
τοῦ δούσαντος ἡλίου τῆς
γυναικειᾶς παντοδυνα-
μίας.

Κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν
λαϊκὴν ἐποχὴν ἡ καθ' ὅ-
λου θέσις τῆς γυναικῆς εἶ-
ναι κατὰ τι ὑποδεεστέρα

τοῦ ἀνδρός, εἰς ὃν παρε-
χώρησε καὶ τὰ ἔργα ἄπει-
μόνον ἢ ἀνδρικῆ φύσεως
ἀρμόζει καὶ δύναται νὰ
ἐπιτελῆ. Ἀλλὰ τότε ποῖα
συγκεκριμένως, θὰ ἤρωτα
τις, ἦτο ἡ θέσις τῆς γυναι-
κῆς κατὰ τὴν ἱεραρίδιον
ταύτης; Ἡμεῖς ἐπισταμένη
ἐξέτασις τῶν γυναικῶν ἀ-
εῖνες παρελαύνουν πρὸ
τῶν ὀμμάτων τοῦ ἀνα-
γνώστου τῶν ἐκλεκτοτέ-
ρων ταύτων προϋπόντων
τοῦ ἠρωτικοῦ ἔπους θὰ
μᾶς δώσῃ τὴν ἀπάντησιν.

Ἰδοὺ ἡ παροικιστικῆς
καταστάσις διὰ τὴν πίστιν
τῆς συζυγῆς τοῦ πολυμη-
χάνου Ὀδύσεως ἀφιερω-
θεῖσα εἰς τὴν ἀνατροπὴν
τοῦ προσφιλοῦς τέκνου
τῆς, διευθύνει τὰ τοῦ οἴ-
κου ὡς καλὴ οἰκοδεσπο-
να καὶ αὕτη αὕτη ἰσὸν
ὑφαινοῦσα, δι' οὐ μάλιστα
τόσον τεχνικῶς τοῦ ἀνα-
δειξέ μνηστήρας ἐπὶ πολὺ
ἐξυπάτης.

Τί νὰ εἴπη τις διὰ τὸν
ἐδεωθὴ ἐκεῖνον τόπον τῆς
γυναικειᾶς ἀπλότητος,
τὴν βασιλόπειδα Νκυσι-
κᾶν, ἣτις παρακαλοῦσι τὸν
πατέρα τῆς ἑνα τῆς δόση
ἀμαξῆν πῆκα τὰ κλυτὰ
εἶματα ἄγωμαι εἰς ποτα-
μὸν πλυέουσας» διότι
καὶ αὐτὸς ὡς βασιλεὺς καὶ
οἱ ἀδελφοὶ τῆς πρέπει νὰ
φέρωσι πάντοτε καθαρά
ἐνδύματα προσθέτει, «τὰ
δ' ἐμῆ φρονεῖ πάντα μέμη-
λαις». Ἡ ἐυγενεστάτη
βασιλισσα τῶν Πρωκίων
Ἀσπὴ κλώθει καὶ δι-
δάσκει τὰς θεραπαινίδας
τὴν ἐν γένει οἰκιστὴν οἰ-
κονομίαν. Ἡ οὐ ἐπίσης
ὁ ἀληθὴς ἀδίκμας τῆς γυ-
ναϊκῆς ὡς συζύγου καὶ ὡς
μητροῦς ἢ λευκόλενος Ἄν-
δρομάχη ἐκγύνει μετὰ
λυγμῶν ἐπὶ τῆ ἀναχωρή-
σει εἰς τὸ ἱερεῖον τῆς μή-
χης τοῦ λατρευτοῦ τῆς
συζύγου Ἐκτωρὸς ὀλην
τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην
τῆς, ὡς ἀληθὴς γυναῖκα ἐν
τῆ μαρίμνῃ ὑπὲρ αὐτοῦ
τοῦτο καὶ τοῦ τέκνου τῆς
διὰ τῶν ὠραιότερων καὶ
περισπαστέρων λέξεων,
ὅπως εὐρεποτέ πάσχουσα γυ-
ναϊκεῖα καρδίᾳ νὰ ἀπευ-
θύνῃ πρὸς ἐκεῖνον ὅστις
ἐνσαρκώνει δι' αὐτὴν πᾶν
ὅτι ἠγάπησεν ἐν τῷ κό-
σμῳ ταύτῳ καὶ πατέρα
ἔτι καὶ μητέρα καὶ ἀδελ-
φὸς «Ἐκτωρ σύμμοι
ἔοσι πατὴρ καὶ πότις
μήτηρ ἦδὲ κασίγνητος, οὐ
δέ μοι θ' ἀερὸς παρακοῆ-

της ἄλλ' ἄγε νῦν ἐλίαιρε
μη παῖδα ὄρφανικὸν θῆης
χρήρητε γυναῖκα» ὡ θεῖε
Ὀμηρε, πόσον θαυὸς ἀ-
νατόμος τῆς ψυχῆς εἶσαι
καὶ πόσον πλησίον τοῦ
αἰῶνος μας ζῆς παρὰ τοὺς
τριάκοντα αἰῶνας οἵτινες
ἀπὸ ἡμᾶς σὲ χωρίζου-
σι» ! ! ! !

Ἐὰν αὕτη δὲ ἡ πολυθέλ-
γητος Ἑλένη ἢ θεᾶ τῆς
ὀπρίας καὶ τοὺς γῆραϊ πο-
λέμοιο πεπαυμένους βχ-
θήτατα συγκλονίζει ὥστε
νὰ ψιθυρίζουσι «αἰνῶς ἀ-
θανάτης θεῆσαι εἶσεν»
δὲν θεωρεῖ οὐδὲ ὅπως ὑπο-
τεμητικὸν τὴν ἐργασίαν
ἄλλ' ἀπεναντίας μέγαν
ἰσὸν ὕφαινεν διώλακα
πορφυρέην, ὅτε τὴν ἐπε-
σκέφθη ἡ ἀγγελόφορος
Ἴρις ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς.
Ἀλλὰ μήπως θέλομεν
καλυτέραν μαρτυρίαν πε-
ρὶ τῆς θέσεως τῆς γυναι-
κῆς παρ' Ὀμήρῳ ἀπὸ
τοῦς ἀθανάτους λόγους
οὐς ἔθεσεν ὁ θεὸς ποιητῆς
εἰς τὸ στόμα τοῦ ὑπερτά-
του τῆς Ἡλιάδος ἠήρωος,
τοῦ Ἐκτωρὸς, κατὰ τὴν
ᾠρὰν τοῦ ἀποχωρισμοῦ
πρὸς τὴν Ἄνδρομάχη;

«Εἰς οἶκον ἰδοῦσα» λε-
γει αὐτῆς ἔργα κό-
μιζε ἰσὸν τ' ἠλικίατη τε
καὶ ἀφροπόλοτος κέλευε
ἔργον ἐπαίλευσαι» Ἡ ὀ-
σαι σημεοικεῖ γυναῖκες
δὲν θὰ ἐζήλευον τὴν ἐντι-
μον καὶ καθόλου ἀρμό-
ζουσαν πρὸς τὴν γυναι-
κεῖαν φύσιν ταυμάτην θέσιν
τῆς ὀληθῆς οἰκοδεσπο-
νης ! ! ! !

Ἡ αὐστηρὰ ἐθιμοτυπία
ὅπως μὴ ἐξέρχονται αἱ
γυναῖκες τοῦ οἴκου των
ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαμονή
των ἐν τῷ οἴκῳ δὲν ὑπο-
τιμᾷ τὴν θέσιν αὐτῶν ὡς
μαρτυροῦσι διάφορα τῶν
ἑπὼν χωρία. «Ὁδομοι
εὐρών τῶσον μέλει ἄλγος
ὀπίσω, οὐτ' αὐτῆς ἐκά-
θης, ὅτιε Πρωταμοιο ἔ-
λακτος, οὐτε κασιγνήτων
ὅσον σὺ.....» λέγει ὁ κο-
ρυθαιολόγος Ἐκτωρ πρὸς
τὴν λατρευτὴν του σύζυ-
γον ἐκφράζων τὴν ἀπει-
ρον του ἀγάπην.

Τὰ θεῖα θελγητρεα τῆς
νύμφης Ἡάλυφοῦς καὶ αὐ-
τῆ ἢ Ἀθανασίᾳ δὲν ἔχου-
σι τὴν δύναμιν ν' ἀποπλα-
νήσωσι τὸν πολυμήχανον
Ὀδυσσεῖα, ὥστε νὰ λη-
σιμονήσῃ τὴν Ἡηνελοπην,
Ἡεεθαργεῖ ἐκτεμᾷ καὶ σέ-
βεται ὁ Τηλέμαχος τὴν
μητέρα του, ἐκτεμᾷται

ή πιστή οίκονόμος Εδρύλεια, είναι τωόντι βασιλεύουσα ή Έκάβη, και είς τας δυσκόλους στιγμάς τής Τροίας είς τας γυναίκας άνατίθεται ένα ένισχύ σωσι τά όπλα τών μαχομένων Τρώων δις τών έκείστων των πρὸς τήν Άθηναν και τούς λοιπούς Άθανάτους.

—Και είναι μὲν άληθές ότι ή πνευματική τών γυναικῶν κϋτων μόρφωσις έν συγκρίσει πρὸς τήν σημερινήν κατά πολύ ύστερεί αλλά δέν πρέπει νά λησμονώμεν ότι ή γραφή από τέλος τής 7ης π. χ. έκαιονταετηρίδος κατέστη κοινή καθ' όλην τήν Έλλάδα. Τὸ ότι επίσης και κατά τήν περίοδον ταύτην βλέπομεν τήν γυναικα μαριμωνώσαν περί τοῦ καλλωπισμοῦ και τής έν γένει άμφιπέσεως αὐτῆς, δι' όσων μέσων ήτο δυνατόν νά έφεύρη άς μή θεωρηθῆ ύποτιμητικόν δεδομένου ότι όπου γυναίκα εκεί και κοσμήματα, εκεί και μόδα, εκεί και ὁ πολέμοφος κάλλωπισμός.

—**Α** Έλληνίδες!!! Οί άληθεῖς μαργίται τής γυναικῆς δέν έγκεινται κυρίως είς τὸ νά μανθάνη ξένας γλώσσας, μουσικήν, χορόν, νά αναγιγνώσκει μυθευτορήματα, νά κρατά τρέβη τῶν χρόνων της περί τῶν καλλωπισμῶν, έν ὧ άφ' έτέρου άγνωστῆ τελείως τὰ στοιχεία τὰ προέγοντα τῶν οίκογενειακῶν βίῶν τῶν ὁποίων προώριεται μίαν ήμέραν νά συγκροτήσῃ.

Οί άληθεῖς άδάμαντες τής γυναικείας δρασσεως είναι νά προπερικερασθῆ ή νεανίς ν' άποδῆ καλή σύζυγοι, φιλόπονος και ὀλιγαρκῆς οίκοδέσποινα, φιλόστοργος μήτηρ, άγροππος έπόπτης τάξεως και τής καθαριότητος, έν τροφοις δικαιοπραξίους και παντοῦ και πάντοτε τήν χαράν τήν άγάπην τήν περηγορίαν, μετά γλυκύτητος έλέγχουσα συμπεριζομένη πάσας τας τοῦ συζύγου της δοκιμασίας.

Έξου τὸ περίλαμπρον στάδιον τής γυναικείας μεγαλειότητος!!!! Μή λησμονώμεν τέλος τήν σοφὴν βῆσιν τοῦ Έσφοίκου Γάβλερ καθ' ήν ή άληθῆς γυνή πρέπει νά έχη άπάσας ένείκας τας άρετάς, κῆτινες καθιστῶσι τὸν οίκον αὐτῆς τόπον άλη-

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟ ΙΟΝΤΑ

ΤΟ ΣΤΑΦΙΔΟΨΩΜΟΝ

Ίδου άκόμη ένα προΐδν τής οικιακῆς οίκονομίας παρασκευαζόμενον διὰ τής σταφίδος και τὸ ὁποῖον εἶνε ὄχι μόνον εὐθηνότατον αλλά και υγιεινότατον. Ὁ Έπιφανῆς χημικὸς δόκτωρ Έννερ έν, Λονδίνω αναφέρει, ότι τὸ σταφιδόψωμον περιέχει θρεπτικὴν τροφήν τριπλασίαν τοῦ κρέατος. Εἰς πλείστα μέρη τής ήπειρωτικῆς Εὐρώπης, υπάρχουνι κέντρα ὀνομαστά διὰ τήν σταφιδοθεραπείαν. Ὁ σέρ Φράνσις Λαϊκιν ιατρός τής Α.Μ. τοῦ βασιλέως τής Άγγλιας, λέγει τὰ εξῆς: «Τὸ σταφιδόψωμον εἶνε θρεπτικώτερον οἰασδήποτε άλλης τροφῆς και περιέχει ὄλα τὰ άναγκαῖα συστατικά τελείας διαίτης διὰ τούς έκτελοῦντας κοπιώδη έργασίαν». Ὁ πρόεδρος χημικῶν αναλύσεων τοῦ Λονδίνου Σέρ Χάρισους χάριν τής έπιστήμης άσכולούμενος αναφέρει, ότι οὐχι ὀλιγώτερον τῶν 52 ο)ο θρεπτικῆς οὐσίας έμπεριέχεται είς τας σταφίδας παρὰ είς τὸν ἄρτον ή τὸ βόειον κρέας. Ὁ σέρ Οὐίλλιαμ Κιούλ έν Λονδίνω προέτρπει τούς γονεῖς νά δίδουν καθ' έκάστην πρωίαν είς τὰ παιδιὰ των ἀπὸ μὲν φέτα σταφιδόψωμον, καθότι ὄχι μόνον, τὸ πνεῦμα τους αναπτύσσει αλλά και τὸ σῶμα τους καθιστᾷ, εὐρωστου, υγιές και θερμόν. Ὁ σέρ Φράνσις Λαϊκιν ιατρός τής Α.Μ. τοῦ βασιλέως τής Άγγλιας, αναφέρει ότι τὸ σταφιδόψωμον καθιστᾷ τὸν ἄρτον ὄχι μόνον εὐγεστον, αλλά και θρεπτικόν. Περιέχει δὲ ειδικῶς τὸ ζαχαρωδες στοιχείον έν τῇ τελειοτέρῃ αὐτοῦ μορφῇ. Ἰδου ὁ τρόπος διὰ τοῦ ὁποίου παρασκευάζεται τὸ στα-

ψωδὸς άνακπέσεως, κατὰ δεικνὸν εὐδοκιμονέας.

ΚΙΚΗ Ν. ΞΗΡΟΥΧΑΚΗ
Μαθητρια Ε' τάξεως
Γυμνασίου Θηλέων Κανίων

φιδόψωμον τής Άγγλιας. Δόσεις: Παίρνομεν 9 ὀκάδες άλεύρι λευκὸ είτε μαῦρο, 3 ὀκάδες Κορινθιακή μαύρη σταφίδα, μισή ὀκά φιλοκομμένο φλοῖδα πορτοκαλλιού ή λεμονιοῦ, μιὰ ὀκά ζάχαρη, 100 δράμια μαγιά (προζύμι), 50 δράμια γάλα είς κόνιν (τοῦ κουτιοῦ) 25 δράμια ψιλὸ άλάτι, 6 ὀκάδες νερὸ ζεστὸ είς θερμοκρασίαν 50 έκαιονταβάθμου και 200 δράμια λίπος.

Έκτέλεισι: Τρίβομεν τὸ λίπος μετὲν τήν ζάχαριν μέσα είς τὸ άλεύρι και προσθέτομεν τὸ άλάτι, τήν σταφίδα, τήν φλοῖδα και τήν γαλατόσκοην. Τὰ άνακατώνομεν ὄλα και κάμνομεν στή μέση ένα λάκκον είς τὸν ὁποῖον ρίπτομεν ὡς 5 ὀκάδας νερὸ καθὼς και τὸ προζύμι, τὸ ὁποῖον διαλύομεν σὲ μιὰ ὀκά νερὸ (τὸ ὄλον 6 ὀκάδες νεροῦ) και τὸ βάζομεν και αὐτὸ είς τὸν λάκκον. Τότε ζυμώνομεν ὄλα αὐτὰ μαζί καλά και άφοῦ έτοιμάσωμεν τὸ ζυμάρι, τὸ σκεπάζομεν και τὸ άφίνομεν νά άνεβῆ ὡς μία ὄρα. Κατόπιν τὸ ξεσκεπάζομεν και άν θέλῃ κι' άλλο άνέβασμα τὸ άφίνομεν άκόμη μισή ὄρα για νά άνεβῆ καλά. Ὑστερα τὸ ξεσκεπάζομεν και πλάθομεν ψωμάκια ἀπὸ κομμάτια τὰ ὁποῖα ζυγίζομεν ὡς 140 δράμια τὸ ένα και τὰ βάζομεν σὲ μικρῆς φόρμες. Ὅταν έτοιμασθοῦν ὄλα, τὰ άφίνομεν 40 λεπτὰ τής ὄρας διὰ νά άνεβοῦν άκόμη και ύστερα τὰ ψήνομεν είς φούρνὸν μετὲν θερμοκρασίαν 350—400 βαθμῶν Φαρενά ίτ επί τρία τέταρτα τής ὄρας. Πρωτοῦ νά βάλωμεν τὰ ψωμάκια στὸ φούρνου πρέπει νά τὰ άλείψωμεν ἀπὸ πάνω μετὲν κτυπημένο αὐγὸ διὰ νά γυαλίσουν στὸ ψήσιμο. Ἡ συνταγή αὐτῇ διεδόθη μετὲν θριαμβευτικῆν έπιτυχίαν είς ὄλην τήν Άγγλίαν και μᾶς παρεχωρήθη παρὰ τοῦ κ. Κ. Π. Άσημακοπούλου.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ 16 ΟΥ

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ 17⁰⁵

Άνοιξαν οι χουσές πόρτες τ' ουρανοῦ..... Τὸ Θεϊκὸ Παλάτι μετὲν άθάνατη λάμψη του φώτισε ὄνειρεμένα τούς ουρανοῦς.... Άπαλά σχιστήκανε οι ένάεροι πέπλοι τοῦ γαλανοῦ θόλου και οι κάτοικοι τοῦ παλατιοῦ, οι έκλεκτοί, φάλαγγες φωτεινῆς έβλεπαν μιὰ νεαρή ψυχούλα νά προχωρῆ άνάμεσα σὲ δυὸ άγγελούδια κάτω ἀπ' τής άστροφώτιστες στοές..... Ἦταν ένα ὄρατο παιδι πού έφευγε ἀπὸ τήν γῆ.... Τὸ γαλανὸ του βλέμμα έφερε τοῦ πόνου, τοῦ μαρτυρίου τήν σφραγίδα..... Τὰ ξανθὰ μαλλία του κυμάτιζαν γύρω στὸ χλωμὸ πονεμένο προσωπάκι του..... Πάνω σ' αὐτὰ οι παρθένες τ' ουρανοῦ μετὲν γιορτῆς τραγούδια, ένωσαν τοῦ μαρτυρίου τὸ στεφάνι μ' ένα άλλο ἀπὸ άμάρταντα άγνά και γλυκομύριστα λουλούδια, μετὲν στεφάνι τῶν άθῶων. Έξαφνα ὁ χορὸς τῶν άγγέλων έσιώπησε και τὰ πανώμορφα κεφάλια των έσκυψαν μετὲν κατάνυξη... Οι έκλεκτοί προσηλώθησαν....

Και τὸ παιδι χαμήλωσε τὰ γλυκά ματάκια του τὰ πλημμυρισμένα ἀπὸ τὰ δάκρυα.....

Στὸ βάθος τῶν σιωπηλῶν ουρανῶν, οι κόσμοι έσταμάτησαν..... Και ή Αἰωνία φωνή άκούστηκε στὸ άπειρο.....

«Ὁ! Βασιλεῦ! Σὲ κράτησα μακριὰ ἀπὸ τήν δόξα τήν ανθρώπινη. Κατέβηκες ἀπὸ τὸν θρόνο στῆς άλυσσιδες... Έπόνεσες.. ὁμως δέν έδοκίμασες τήν υπέρτατη σκλαβιά τῶν βασιλιάδων... Τὸ μέτωπό σου δέν πληγώθηκε ἀπ' τὸ διάδημα έν και τὰ χέρια σου πληγώθηκαν ἀπὸ τὸ σίδηρο....

Παιδι μου! Έλύγισες ὑπὸ τὸ βάρος τής ζωῆς. Και ὁμως ή γῆ μ' έλπίδα και λαχτάρα είχε γύρω στήν

Η ΑΝΥΠΟΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΡΟΞΕΝΟΥ ΔΥΣΤΥΧΙΑΣ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟΝ ΝΗΜΑ

Ένα μικρό αγόρι, υιός του πρίγκηπος επεπλήχθη μίαν ημέραν αδυστηρῶς ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ του. Τὴν ἐσπέραν ἦτο πολὺ λυπημένος. «Πόσον εἶναι τις δυστυχὴς ἐσκέπτετο δταν εἶναι παιδί!! Ἐχει μαθήματα νὰ μάθῃ καὶ τὰ γραπτὰ νὰ κάμῃ. Ὁμῶς ἤμουν ἡδὴ ἀνδρας!!... Πόσον ἡ ζωὴ μου θὰ ἦτο εὐτυχὴς ἂν μὲ τὴν θέλησιν μου ἠδυνάμην νὰ ἐπισπεύσω τὰς ἡμέρας μου!».

Ἔτσι κλαίοντας τὸ παιδί ἀπεκοιμήθη. Τὴν ἐπομένην πρωτὴν σηκωθὲν εἶδεν διὰ τοῦ ἄκρου (τοῦ ὀφθαλμοῦ του) πλάϊ του ἓξα ὠρατὸ νῆμα ἀπὸ μεταξὺν με ἀνταύγειας κολλεκτικῆς, τὸ ὁποῖον εἰσάμπεν εἰς τὰς ἀκείνας τῆς ἀδύτης.

Τὸ παιδί ἀφῆσε μίαν φωνὴν ἐκπλήξεως καὶ ἐπροχώρησεν τὸ χέρι του διὰ νὰ συλλάβῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐνόμιζεν εἶναι ἓνα θελητικὸν παιχνίδι. Ἀλλὰ ἰδοὺ εἶναι ἀπὸ τὸ μικρὸν νῆμα ἐξηλθεν μία φωνὴ μόλις ἀκουσμένη, ἡ ὁποία ἐφυθῆρσεν εἰς τὰ αὐτὰ τὸ πρίγκηπος τοῦ ἐπομένους λόγους:

—Πρόσεχε, πρόσεχε!... μήπως ἡ παρήκοος χεὶρ σου μὲ πλησιάζῃ χωρὶς ἐπιτηδεύουσα ἢ ἀναπνοὴ σου μαράνῃ τὰ ζωηρά μου χρώματα. Ἐὰν ἐγγώριζε ποῖος εἶμαι!... Παιδί, τὸ ἀξιοθαύμαστον νῆμα τὸ ὁποῖον τυλίσσεται γύρω μου παρουσιάζει ἄλλην τὴν σειρὰν τῶν ἡμερῶν σου.

Βλέπεις πῶς μόλις παρέλθουν μερικαὶ στιγμαὶ αὐτὸ τὸ νῆμα ξετυλίσσεται καὶ ἀδειάζει. Δὲν δύνασαι νὰ σταματήσῃς πλέον αὐτὴν τὴν ἀκρὴν τοῦ νήματος τὸ ὁποῖον ἀδειάζει ἀκαταπαύστως εἰς κάθε κίνησιν, ὅπως δὲν δύνασαι νὰ σταματήσῃς τὸν καιρὸν. Ἀλλὰ ἀκουσε... Χθὲς ἠδύνασον νὰ ἠδύνασον με τὴν θέλησιν σου νὰ ἐπισπεύσω τὰς ἡμέρας σου. Νοῦ δίδω τὴν δύνα-

κούνια σου σκύψει....

Ἔλα σὲ μένα! Δὲν θὰ πονέσῃς πιά... Ἔλα! Ὁ Κύριός σου ἐπόνεσε καὶ αὐτὸς κάποτε, ὀδυνηρὰ βραδεία, θεία.... Καὶ ὁ Γυιός μου, ὅπως καὶ σὺ Βασιλεὺς στεφανωμένος με ἀγκάθια, ἐκράτησε ἓνα σκῆπτρο ἀπὸ καλάμι.

(Ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο ποίημα τοῦ Victor Gugo

Ἄννα Κανδαράκη
Χανιά—1 Μαρτίου 1932

μιν. Ξετύλιξε αὐτὸ τὸ μεταξωτὸν νῆμα καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν θὰ δῆς τὰς ἡμέρας σου νὰ φεύγουν με μεγάλη ταχύτητα ὡς ἂν ἦσαν τὸ μήκος αὐτοῦ τοῦ νήματος. Ἀλλὰ ἐνθυμίσευ εἶναι τὸ χέρι σου δὲν δύναται νὰ τὸ ξετυλίξῃ εἰς μίαν στιγμὴν ἀλόκληρον, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ τυλίξῃ ἐκ νέου μίαν μόνον ἀκρὴν.

Ἀκούοντας τὸ ἀξιοθαύμαστον καρδύλι ὁ πρίγκηπος ἐπροχώρησεν διὰ νὰ τὸ συλλάβῃ. Τὸ παρετήρησεν ἐπὶ μακρὸν χωρὶς νὰ τολμᾷ τὸτὸ ἐγγίξῃ. Τέλος ἐνεθαρρύνθη.

Θὰ τραβήξω τὴν ἀκρὴν τοῦ νήματος ἐσκέπτετο ἀλλὰ τόσο λίγος εἰς τρόπον ὥστε νὰ περάσῃ μία ἡμέρα.

Καὶ μὲ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του ἐσχερὸν τὸ νῆμα. Ἡ ἡμέρα του παρήλθεν ἡδὴ, ἦτο νύκτα καὶ εὐρέθη πάλιν ἕτοιμος νὰ ξανακοιμηθῇ εἰς τὸ ἴδιον κρεβδᾶτι ὅπου θὰ ἐσηκῶνεῖο.

—Ἰδοὺ με πολὺ προχωρημένον!! ἀνεφώνησεν ὁ νεκρὸς πρίγκηπος. Μιὰ ἡμέρα ἐπέρχεται! αὐτὸ δὲν εἶναι ἀρκετὸν. Εἶχον πολὺ δίκηρον προχθὲς νὰ θέλω νὰ με γαλώσω καὶ τὰ γίνω ἀνδρας.

Ἐμπρός!!

Πιάνοντας τὸ καρδύλι ἤρχισεν νὰ τραβᾷ τὸ νῆμα.

Τὸ ἐτραβήξεν τόσο, ὥστε αἴφνης εἶδεν εἶναι ἄνδρας με γένεια εἰς τὸν πόγωνα. Ἦτο βασιλεὺς σύμβουλοι καὶ αὐλικοὶ τὸν περιεκύκλουν καὶ τοῦ ὄμιλουν διὰ τὰς ὑποθέσεις τοῦ κράτους.

Αὐτὸ τοῦ ἐπροξένησε κατ' ἀρχὰς μεγάλην χαρὰν, ἀλλὰ δταν ἐξήτησεν νεὰ ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ τὴν μητέρα του ἔμαθεν εἶναι εἶχον ἀποθάνει. Ἦρχισεν νὰ κλαίῃ. Οἱ αὐλικοὶ τοῦ παρετήρησαν εἶναι δὲν ἤρμωζεν εἰς τὴν αὐτοῦ Μεγαλειότητα, καὶ εἶναι ἡ μοναξιά του τὸν κατέθλιβεν θὰ ἤμποροῦσε νὰ βρῇ τὸ φάρμακον (δηλ.) εἶναι ἦτο τέλος εἰς ἡλικίαν νὰ μνηστευθῇ.

Ὁ βασιλεὺς ἀπεφάσισεν νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν ἰδέαν τῶν αὐλικῶν του καὶ στέλλει νὰ ζήτησιν ἀπὸ ἓνα βασιλεὺς γείτονα τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του. Οἱ πρέσβεις φεύγουν: μία ἡμέρα περᾶ, κατόπιν δύο: οἱ πρέσβεις δὲν ἐπιστρέφουν. Ὁ βασιλεὺς ἀνυπομονεὶ τρέχει εἰς τὸ ἀξιοθαύμαστον καρδύλι (νῆμα

—Ξετυλίξου ξετυλίξου νῆμα τῶν ἡμερῶν μου.

Καὶ ἰδοὺ τὸν βασιλεὺς εἰς τὰς ἀγγάλας τῆς μνηστῆς του. Ἡ μνηστὴ του εἶναι ὠραία, καλὴ. Ἐὰν τὰ παιδιὰ τῶν τῆς ὁμοίαν θὰ εἶχαν ὄλα τὰ προτερήματα. Ἀλλὰ πόσον εἶναι ἀκόμη μακρὰ ἡ ἡμέρα ὅπου ὁ βασιλεὺς θὰ ἐναγκαλισθῇ τὰ παιδιὰ

του. Εἶναι μακρὰ ἐσκέπτετο ὅχι εἶναι ἔλθει διότι ὁ βασιλεὺς εἶναι τραβήξῃ τὸ νῆμα με τὴν ἀνυπόμονον χεῖρα του. Καὶ τώρα εἶναι πατὴρ οἰκογενείας σκεπάζει με φιλία τὰ νεογέννητα του ἀλλὰ τὰ μωρὰ ἀπαντοῦν εἰς τὰς θωπείας του με κλάμματα καὶ φωνὰς.

—Τί εἶναι τοῦτο; λέγει ὁ πρίγκηπος καὶ τὴ μεγάλη εὐχαρῆσῃς νὰ ἔχῃς παιδιὰ εἰς τὴν κούνια τὰ ὁποία εἶναι ἀνίκανα νὰ καταλάβουν καὶ νὰ ἀνταποκριθῶν εἰς τὴν ἀγάπην σου. Θελῶ νὰ τὰ δῶ μεγάλα, θελῶ νὰ τὰ δῶ ἀνδρας. Καὶ ἐτραβήξεν ἐκ νέου τὸ νῆμα.

Καὶ ἀκαταπαύστως ἐγύριζεν τὸ καρδύλι, καὶ ἐδωλεπ τὰς ἡμέρας του καὶ τὰ χρόνια του νὰ τρέχουν ἐμπρός ἀπὸ τὰ μάτια του σὰν σμήνος μελισσῶν παρασυρόμενον μέσα εἰς ἓνα ἀνεμοστρόβιλον. Ὑστερα ἀπὸ κάθε χερτασμένη ἐπιθυμία, ἀναγεννᾶτο μία ἄλλη (δηλ. ἐπιθυμία) ἵπτιθερμὴ καὶ ἐκ νέου τὸ καρδύλι ἐστρέφετο μεταξὺ τῶν δακτύλων του, καὶ ἐκ νέου τὸ νῆμα ἀδειάζει.

Ὅθεν ἐφθασεν μία ἡμέρα ὅπου ὀπισθενε τοῦ μεταξωτοῦ νήματος τὸ χρυσεῖον ξυλὸν του ἀνεφάνη αἴφνης. Τὸ νῆμα ἠγγίκεν εἰς τὸ τέλος του. Ἀπὸ ἐκπλήξεως καὶ ῥίγας ἀφῆνε νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ χέρι του τὸ καρδύλι ἀλλὰ τὸν συνέλαξεν πολὺ γρήγορα, τὸ ἔθεσεν εἰς τόπον ἀσφαλῆ (δέβαιον) μόλις ἐτολμοῦσε νὰ κινᾶται τὸ νῆμα τὸ ὁποῖον ἐξηκολούθει τὴν ἀκατάπαυστον ἐργασίαν. Καὶ ἠθέλησε νὰ μεταρῆσῃ τὸν κτύπον τῆς καρδιάς του ἵνα ἐπεκτείνῃ αὐτὴν τὴν ζωὴν ἡ ὁποία θὰ ἔβρινε τὸσον ἐνωρίς. Καὶ ἐστηρίχθη εἰς τὸ τραπέζι ὅπου εἶχεν τοποθετήσῃ τὸ ἀξιοθαύμαστον καρδύλι, καὶ ἐκεῖ ἐνῶ ἐκεῖνο ἐξακολουθοῦσε τὴν ἀτελείωτον κίνησιν του αὐτὸς προσεπάθησε νὰ ἀνακαλέσῃ νοερῶς τὰς ἡμέρας τὰς τόσο γρήγορα περασμένας.

Πόσον ἡ ζωὴ του τοῦ ἐφαίνετο ἄδεια. Τί εἶχεν λοιπὸν κάμει, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀνάμνησις θὰ τοῦ μείνῃ τώρα;

Ἦτο γέρον, ἀνίκανος νὰ περὶ πατήσῃ. Τὰ χρόνια του περασμένα τόσο γρήγορα τοῦ εἶχον ἀφῆσει τὰ σημάδια τῶν εἰς τὸν τυττωμένον πρόσωπον του, εἰς τὴν λευκὴν του κεφαλὴν, καὶ εἰς τοὺς κυρτομένους ὄμους του. Ἦτο λοιπὸν εἰς τὴν στιγμὴν ὅπου ἡ δύναμις του καὶ ἡ νεότης του τὸν ἐγκατέλειπον, τῶν ὁποίων δὲν εἶχεν αἰσθανθῇ τὴν ἀξίαν. Πόσον θὰ ἐδίδεν διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ τυλίξῃ ἐκ νέου μίαν ἀκρὰ τοῦ νήματος!!!...

Καὶ μὲ ἓνα ἀφρονον βλέμμα

σκεπασμένο ἀπὸ λύπη ἐρωτοῦσε τὸ κινητὸν καρδύλι.

Μία φωνὴ ἠκούσθη: ἡ σκέψις του ἐπανήλθε

—Ἐκεῖνο ποὺ ζητᾶς εἶναι ἀδύνατον πρίγκηπος: αἱ περασμένα ἡμέραι σου δὲν ξαναγυρίζουν πλέον. Δὲν εἶσαι ὁ μόνος ὁ ὁ ποῖος ἔχει σπαταλήσῃ τὴν ζωὴν του ἀνοήτως. Πόσοι παρήκοοι σοῦ ὁμοιάζου. Πόσοι περνοῦν τὴν ζωὴν τῶν περιμένοντας ἀνυπόμονοι τὴν εὐτυχίαν ἡ ὁποία δὲν θὰ ἔλθῃ πρὸς αὐτοὺς!!! Ὁ πρίγκηπος ἡ ζωὴ σου σοῦ φαίνεται ἄδεια: εἶναι διότι δὲν τὴν ἔχεις ἀναπληρώσῃ με καλὰς πράξεις. Ἡ ζωὴ σου σοῦ φαίνεται δυστυχὴς εἶναι διότι δὲν τὴν ἔχεις καλῶς μεταχειρισθῇ. Εἰς τί ἔργον εἰργάσθη; Τὸ δκνηρὸν χέρι σου ἔχει κάμει τίποτε ἄλλο πρᾶγμα παρὰ νὰ γυρίξῃς ἀνυπομόνως αὐτὸ τὸ νῆμα τὸ ὁποῖον ἦτο αὐτὸ τῆς ζωῆς σου. Κατὰ βάθος ἡ ἀνυπομονησία σου ἦτο ὀκνηρία. Πῆγαινε ἂν δὲν εἶσαι εὐτυχὴς, εἶναι εἶναι δὲν ἤξειζες νὰ ζήσης περισσότερον.

Maxime Ἡ στιγμὴ ἡ ὁποία ἐρχεται θὰ φαίνεται γλυκιὰ, δταν ἔχει κάμει τίποτε ἄλλο καλῶς τὴν στιγμὴν ἡ ὁποία ἔχει φύγει.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

Λεβέντη Παναγιωτῆ

Μαθήτρια Γ' τάξεως Γ. Θ.

ΟΙ ΚΑΚΟΙ ΟΙΩΝΟΙ

Ἐνας ἄνθρωπος παραπονοῦμενος ἦλθε νὰ βρῇ τὸν Caton ἕνα ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους ἀνδρας τῆς Ῥωμαϊκῆς Δημοκρατίας, καὶ τοῦ εἶπε εἶναι ἦτο κατατρομαγμένος ἀπὸ ἓνα γεγονός τὸ ὁποῖον τοῦ ἐφαίνετο πολὺ κακὸς οἰωνός.

—Ποῖον εἶναι τὸ γεγονός; τὸν ἠρώτησεν ὁ Caton.

—Εἶδον εἰς τὸν ὕπνον μου ἀπῆντησεν ὁ ἄνθρωπος αὐτός, εἶναι οἱ ποντικοὶ ἔχουν ροκανίσει ἐν' ἀπὸ τὰ παπούτσια μου.

—Καθούσῃς τοῦ ἀπῆντησεν ὁ Caton δὲν εἶναι παρὰ μισὸ κακὸ. Ἀλλὰ γνωρίζετε ποῖον θὰ ἦτο ἀληθὴς τρομακτικὸν καὶ ἐκεῖνο ὅπου θὰ σὰς ἀνησυχούσε;

—Ποῖον λοιπὸν;

—Αὐτὸ θὰ ἦτο ἂν τὸ παπούτσι σου ἐτρωγέ τοὺς ποντικοὺς

—Ὁ ἄνθρωπος μας ἐφυγε ἐντροπιασμένος βλέπων καλὰ εἶναι τὸν περιεπαίξον διὰ τὴν πρόληψιν του.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ

Ἐλένη Γ. Παναγιωτῆ
Μαθήτρια τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου Θελεών.

ΛΙΓΕΣ ΩΡΕΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΤΟΠΕΙΟ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ἡ προσευχή μας ἦταν ἀπλή μὰ εὐλικρινής. Λίγα λόγια βγαλμένα ὁμῶς ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας ἦταν ὅλο. Μὰ αὐτὰ τὰ φτωχικὰ λόγια ποὺ ἀντήχησαν γιὰ λίγο μέσα σ' αὐτὸ τὸ φτωχικὸ, τὸ ταπεινὸ ἐκκλησιάκι δὲν μπόρεσαν νὰ μᾶς ἀφήσουν ἀσυγκίνητες καὶ ἀμέσως ἡ σκέψις ὄλων μας πέταξε ψηλά, στὸ Χριστό, σ' ἐκεῖνο ποὺ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ μᾶς διέδασκε τὴν ταπεινοφροσύνη, τὴν ἀπλότητα τὴν ἀγάπη, καὶ πρῶτος ἐκεῖνος μᾶς ἔδειχνε τὸ παράδειγμα. Ἄλλο ἦταν τόσο ὠραῖες οἱ λίγες αὐτὲς στιγμὲς ποὺ περᾶσαμε ἀπὸ τὸ ἐκκλησιάκι πολὺ σιμὰ εἰς τὸν Θεὸ μακρὰ ἀπ' τὶς καλῆς καὶ τὶς ψευτέες τοῦ κόσμου αὐτοῦ, στὸν κόσμον ποὺ βασίζεται ἢ καλωσύνη, ἢ ἀγάπη, ἢ ἀλήθεια. Μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις, ποῖο χαρούμενες τῶρα γιατί αἰσθανόμεθα ὅτι ὁ καλὸς θεὸς εἶχε ἀκούσει τὶς ταπεινὲς μὰ εὐλικρινεῖς προσευχὰς μας καὶ μᾶς ἐσηθίωσε σὲ κάθε τι ποὺ εἶχαμε ἀνάγκη, ἀφήσαμε τὸ ἐκκλησιάκι. Ἀμὰ βγήκαμε ἔξω περιγράψαμε γαλλικὰ μαζὺ μὲ τὴν καθηγῆτριά μας τὸ τοπεῖον, καὶ ἀλήθεια πόσο αἰσθανθήκαμε θαθεῖα σὲ τὴν ἐπίπεδα ὑψηλὰ ἀνεβάξει ἢ φύσει τὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ.

Τὸ ὠραῖο ἀλήθεια τοπεῖο. Ἀξίζει κάθε περιγραφή. Ἀπὸ δεξιὰ μας ὑψώνονται ψηλὰ βουνὰ μὲ ἀπότομες κομμένες πλαγιὰς ποὺ νομίζει κανεὶς πῶς ἀπ' ὦρα σὲ ὦρα θὰ πέσουν νὰ τὰ πλακώσουν. Λίγο παρέκει λειθάδια καταπράσινα. Ἀριστερὰ μας ἡ θάλασσα ποὺ σχηματίζει μικροὺς καὶ μεγάλους κόλπους. Πολλὰ μικρὰ καὶ μεγάλα βραχίκια εἶναι διασκορπισμένα ἐπὶ καὶ ἐκεῖ καὶ τὰ περὶ λούθουν οἱ ἀφροὶ τῶν κυμάτων. Ἐκοντὰ εἰς τὴν θάλασσαν στὸ βάθος ὑπάρχει μιὰ πηγή ἀπ' τὴν ὁποία τρέχει ὄρθρον κατακάθαρον νερὸ γιὰ νὰ ὑδροσίζη τοὺς ἐπισκέπτας, καὶ ὅλο αὐτὸ τὸν ὠραῖο πῖνακα ἔρχεται νὰ συμπληρώσῃ τὸ

μικρὸ ἐκκλησιάκι, σ' ὁποῖο λίγο πρὶν εἶχαμε προσευχηθεῖ. Ἀναπνεύσαμε θαθεῖα τὸ ἴδιον τῆς θάλασσας καὶ ἀκούσαμε μὲ εὐχαρίστησι τὸ μουρμουρίσμα τῶν κυμάτων.

Ἄλλες φορὲς αὐτὸ εἶναι τὸ μόνο ποὺ ἀκούγεται σ' αὐτὸ τὸ ἔρημον μέρος τῆς ἡμέρας οἱ φωνῆς καὶ τὰ τραγοῦδι τῶν καθηγητῶν ποὺ ἄλλες ἔκρυψαλὼνουν πινῶ στὰ βουνὰ, ἄλλες τρέχουν, ἄλλες περῶν καὶ ἄλλες κάθονται πάνω στὰ βραχίκια, ἀντηχοῦν στὰ γύρω βουνὰ καὶ ἔρχονται νὰ συμπληρώσουν τὴ μονότονη μουσικὴ τῆς θάλασσας.

Ἡ ἡγάπη καὶ μετὰ καὶ καθεῖς σ' ἕνα βραχίκι νὰ ξεκουρασθοῦμε λίγο καὶ μετὰ ἀρχίσουμε τὸ παιχνίδι. Μ' αὐτὰ πέρασε ἡ ὥρα χωρὶς νὰ τὸ καταλάβωμε καὶ πῆγε 11 1) 2 π. μ. ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ μᾶς φώναξαν νὰ πῶμε στὰ θυροθυροὶ ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ. Μὲ μεγαλὴ χαρὰ συγχρόνως δὲ καὶ περιέργεια παρακολουθήσαμε τὴν κατεργασία τῶν θερημάτων. Ἐπρῶτα, πρῶτα ξυρίζουν τὰ δὲ ματὰ μὲ εἰδικὴ μηχανή, μετὰ τὰ καθαρίζουν καλὰ μὲ ἀλάτι εἰς τὴ θάλασσαν. Ἀμὰ καθαρισθὺν ἐντελῶς τὰ βάζουν μέσα σὲ διαφόρους χημικὰ οὐσίες ὅπου γίνεται ἡ δέψις, ἐκεῖ τ' ἀφίνουν μερικὲς μέρες καὶ κατόπιν ἀφοῦ στεγνώσουν τὰ βάζουν μέσα στὰ μηχανήματα ποὺ τὰ καταργᾶται. Μᾶς ἔλεγε δὲ ὁ κ. ποὺ εἶχε τὴν ἀλωσύνη νὰ πῶς τὰ ἐξηγήσῃ ὅλα αὐτὰ ὅτι κερδίζουν πολλὰ χρήματα καὶ τὰ ἦτο εὐτόχημα γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἂν ἐξηπλοῦτο ἡ βιομηχανία.

Σὲ λίγο μὲ λύπη μας ἀφήσαμε αὐτὸ τὸ ὠραῖο μέρος ποὺ μᾶς ἔκαμε νὰ περᾶσωμε μερικὲς ὥρες εὐχάριστες καὶ διδακτικὲς μαζὺ. Γιατί πρῶτα ἡ προσευχή μας στὴν ἐκκλησία καὶ ὕστερα ἡ ἐπίσκεψις μας στὰ θυροθυροὶ μᾶς ἔκαμαν, τὸ μὲν πρῶτον νὰ συνασθασθοῦμε τὸ ὕψος καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς καὶ τὴν ἐπίδρασι ποὺ αὐτὴ ἔχει ἐπὶ τὴν ψυχὴν, τὸ δὲ δεύτερον νὰ πλουτίσωμε λίγο ἀκόμη τὶς φτωχικὲς μας γνώσεις...

Ἀρριέτ. Δ. Ζυγομαλά

ΑΠΟ ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ
ΤΟΥ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΟ ΕΛ. ΒΗΜΑ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Δόξα σοὶ ὁ Θεός! Ἐπὶ τέλους μπαίνουμε σὲ δρόμο: Αὐξήσε στὰ γυμνάσια ἢ διδασκαλίαν τῶν μαθηματικῶν. Ἐξισώθηκα σ' αὐτὸ μὲ τὰ πρακτικὰ λύματα. Καὶ νὰ μὴ τὸ θυμηθῆτε: Ἄν οἱ ὄρες ποὺ πρόσθεσαν στὰ προγράμματα γιὰ τὴ γεωμετρίαν, τὴν ἀλγεβρὰ, τὴν τριγωνομετρίαν, τὴν ἀριθμητικὴν, χωρὶς νὰ ἔχουν ἀποβῇ ἐπιδεικνύουσι δασκάλοι, ὑπάρχει ἐλπίς οἱ Ἕλληνες ν' ἀλλάξουν μετὰ: Ὅχι νὰ γίνουμε πρακτικώτεροι, ὅπως λέει κάποιος ἀγαπητὸς συνάδελφος: —γιατί πρακτικὴ εἴμαστε καὶ παραῆμα σὲ μάλαστα! —ἀλλὰ νὰ κάνουμε νὰ λέμε, νὰ γράφουμε, νὰ πιστεύουμε, λιγώτερες ἀρλοῦμε.

Τὰ μαθηματικὰ γυμνάζουν τὸ μυαλὸ τοῦ παιδιοῦ στὴν παιδαγωγικὴ συλλογισμοῦ. Ἐπὶ τῆς τιποτικῆς σωτήριον γιὰ τοὺς καὶ πρὸ πάντων γιὰ τοὺς ἑλληνοπαίδεις; Ποιὸς δὲ θυμᾶται τὴν ἐξομολογίαν ποὺ χαλεπὴν ἦταν τὰ κεφάλαια στὰ μαθητικὰ θρανία; Μὲ τίθαι τὰ φτιάξης; Μὲ τὴν ἱστορίαν—τὴν ἀσπληθὴν ὀνομάτων καὶ χρονολογιῶν; Ἡ μὲ τὰ μακαρόνια τῆς ψυχολογίας καὶ τῆς λογικῆς; Ἡ μὲ τὸ φῶτοςμα ξερω γνῶσεων; Τὰ μαθηματικὰ κατακοιτοῦν καὶ δύνουν τὰ μύαλα, ὅπως ἡ τέχνη τὸ αἶσθημα. Κι' ἡ ἀποτυχία τῆς διδασκαλίας τῶν στὰ γυμνάσια ἦταν ὡς τῶρα ἕνα σημεῖο πολὺ ἀνησυχητικὸ στὴν ἐκπαίδευσί μας. Γιατί ἐπρόκειτο περὶ ἀποτυχίας τραγικῆς. Οἱ μαθηταὶ ἀπεστήθισαν τὰ θεωρήματα τῆς γεωμετρίας, τῆς τριγωνομετρίας καὶ τῆς ἀλγεβρας ἀκόμη, ὅπως καὶ τ' ἄλλα μαθήματα. Ἐγνώρισα μαθητὴ ποὺ εἶχε ἀποστηθίσῃ—τό εἶπε σὲς ἐξ-τάσεις—τοῦ θεωρήματος—τὸ θεώρημα τοῦ ὄγκου ρεῦσε παραμύθι, μετέθετε τὶς κορυφὰς, ἔκανε τὶς ἀποδείξεις του, ἀλλὰ δὲν εἶχε ὑποταχθεῖ ποτὲ εἰς αὐτὸ τὸ σχῆμα ἦταν στερεὸ. Τὸ ἔβαν τῆς ἐπίπεδο! Ἐπὶ τῆς πολλοὶ τέτοιοι, μακάριοι. Ἐβγήσαν ἀπὸ τὸ γυμνάσιον, χωρὶς νὰ πᾶρουν μυροῦδι, διὰ τὰ στερομετρικὰ σχήματα ἔχουν ὄγκο. Ὅσα θεωρήματα δὲ μπερδεύσαν ν' ἀποστηθίσουν τὰ γράφον στὰ... μαθηματικὰ τους, σὲ χαρτάνια καὶ στουποχαρτάνια, γιὰ νὰ γελοῦν τοῦς καθηγητὰς στὰ μαθήματα καὶ τοὺς διαγωνισμοὺς—καὶ ἄλλοι τέλος τὰ γράφον στὰ παλῆα τους τὰ παπούσια. Δι' ἡ καὶ βγήσαν κούτσουρα. Ἀλλὰ δὲ μιλῶ, φυσικὰ, γι' αὐτὰ τὰ μαθηματικὰ, ποὺ παρεμόρφωσαν μιὰ διδασκαλίαν ἐντελῶς ἀστεία, ποὺ

δικαίωσαν τὸ παλαιὸ ρητό: «ποὺ-ρους μαθηματικὸς πούρους ἀξίνους». Ἐννοῦ τὰ μαθηματικὰ ποὺ διδάσκονται πραγματικὰ καὶ ποὺ εἶνε μιὰ μεγαλοπρεπὴς εἶσοδος τοῦ φρέσκου μυαλοῦ στὰ ἐνδιαφέροντα παιγνίδια τοῦ κόσμου τῆς ἴφαιρέσεως καὶ τῆς διασθήσεως. Ὅπου ὑπῆρξε καθηγητὴς ἀξίως τοῦ ὀνόματος εἶχε καὶ τέτοιους μαθητὰς, λίγους εἶνε ἀλήθεια, φαίνόμενα, ἀλλὰ τόσο ἱκανοποιητικὰ. Ποιὲ δὲ θὰ λησμονήσω τὴ θαθεῖα ὅσο καὶ λεπτὴ διανοητικὴ χαρὰ μερικῶν συμμαθητῶν μου, ὅταν ἀβοήθητοι ἔβαν ἕνα γεωμετρικὸ πρόβλημα ἢ εὐρίσκον τὸν ἀγνωστὸν σὲ μιὰ πολὺπλοκῆ ἀλγεβρικὴ ἐξίσωσι. Ὅχι καὶ νὰ τοὺς χαρίζαιε θὰ ἦταν ἀδύνατον νὰ τοὺς κάμειτε νὰ δοκιμάσουν μιὰ τόσο συγκλονιστικὴ χαρὰ. Πῶς μποροῦν νὰ ξεχάσω ποτὲ τὴν κορυφὴν ποὺ ἔβαν ἀυθόρμητον ἀπὸ τὸ στήθος ἐνός συμμαθητοῦ μου μιὰ μὲ τὸν πίνακα, ὅταν βασιάνιζε τὸ μύαλόν του μ' ἕνα ἀλγεβρικὸ πρόβλημα τοῦ Χατζηδάκη, ποὺ ἀρχίζει «ἐξομολογίαν τῆς λάθος τῆς; κἀτῶθε ἐξισώσεως κλπ.»; Εἶχε φωνάζει:

—Ἡ διαίρεσις διὰ τοῦ μηδενὸς εἶνε ἀδύνατον!...

Σὰ νὰ φώναζε:

Ἐκέρδινα ὅλο τὸν κόσμον.

Ὅλο εἶχαμε γελᾶσαι τότε. Ἀλλὰ εἶχαμε ἄδικον. Εἶνε συγκλονιστικὴ ἡ χαρὰ, ποὺ δίνουν οἱ πρῶτες, στοιχειώδεις, ἔστω, προσπάθειες τῆς διανοίας ν' ἀνακαλύψῃ τὸν εαυτὸς τῆς ἐκπαίδευσίς τῆς, τὴ δύναμίς τῆς νὰ κινηταὶ στὸν ἀφηρημένον κόσμον. Θὰ φανυάζωνται μερικὸι, διὰ οἱ μαθηταὶ αὐτοῖ, ποὺ ἦταν καλοὶ στὰ μαθηματικὰ, ἔβαν ξηροὶ σὲν χταπόδιο ὑπολογιστικοὶ πεζοί, χωρὶς τὴν παραμικρὴ δροσιά. Τὶ πλάνη! Διεκρίθησαν ἀργότερα σὲς ἐπιστήμες, τὰ χράματα καὶ διότρεσις, μάλιστα, ἔγραψαν στίχους ἀξιολόγους. Ἀπεναντίας ὅσοι δὲν ἦσαν καλοὶ στὰ μαθηματικὰ ἔβαν μεταξέταστος σ' αὐτὰ τὰ στάδια τους. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς ἐγίνε τέλος... καταχραστής. Καὶ τὸ βρήκε τόσο φυσικόν! Μὲ τόσο λίγες γνώσεις ἀριθμητικῆς ποὺ εἶχε δὲν ἦταν δυνατόν παρά νὰ μπερδέψῃ τοὺς λογιασμοὺς. Δὲν ἤξερε, ὁ ἀθλιός, παρά μόνον ἀφαίρεσι!

Φωτοτύπος

ΑΠ' ΤΟΝ ΟΜΗΡΟ

ΒΑΣΙΛΗΝ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ!...

Παλῆα τραγοῦδια ποὺ ὑψώνεστε θλιμμένα στὸν οὐρανὸν ἀπὸ τὴ γύρα ἐνός τυφλοῦ ποιητοῦ πόσες φορὲς δὲν μᾶς κάμει

νά κλαίμει. Παληά τραγούδια κλαίτε και σεις του 'Αγαμέμνωνος τὰ πκθήματα ποδ'μόνος του έφερα τήν καταστροφήν του..

Ήταν οι 'Ελληνες φερμένοι στην ξικουσμένη Τροία δέκα μεγάλα χρόνια για να πάρουν τήν βασίλισσα τους και να δγάλουν τήν μεγάλην ντροπή...Μά ο καιρός πέραγε και οι πολιορκητές δέν έκαναν τίποτα. 'Η φημισμένη πόλη του γέρου Πριάμου στεκόταν υπερήφανη κι' ακλόνητη. Οι στρατιώτες των 'Αχαιών σκοτώνονται στα πόδια της με μανία. 'Ο κόμπος ποδ' βρίσκονταν στην εδρύχωρη ποδιά της ήταν γεμάτος μνήματα.

Να τώρα ή επίθεσις έχει παίξει. 'Ο στρατός ξικουράζεται στο κόμπο. 'Εκει έχουν φθειάξει τα σπίτια τους, εκεί πέρασαν μίαν αγωνιώδη ζωή δέκα γρόνων. Δέκα χρόνια έχουν φύγει από τήν πατρίδα τους, αφήνοντας εκεί κάτω στα γαλανά νερά του Αιγαίου το σπίτι τους, τήν οικογένεια τους, κι' όλα τα υπάρχοντά τους.

Βλέπετε εκεί στην άκρογυαλιά τα πλοία ποδ' τους έφεραν τόσο μακρυά... Μά αυτός ο ξένος ποδ' προχωρεί άφοβα μέσα στο στρατόπεδο των 'Ελλήνων ποτος είναι; εφαινετο κουρασμένος και στενοχωρημένος. Θάρχετοι από μακρυνο μέρος. Τόν βλέπετε; Στρατήγος σε μια μεγάλη σκηνή. Σ' αυτή θα μένει ο Βασιληάς. 'Αφησε το φόρτωμα του κάτω και στηρίχθηκε στο ραβδί του.

Οι στρατιώτες κι' ύπασπιστές τόν εριγύρισαν.

—Τί θέλεις 'εδώ ξένε; τόν ήρώτησαν.

—Το ξικουσμένο βασίληά 'Αγαμέμνωνος.

—Ποιος είσαι;

—'Ο Χρύσης, ο πατέρας της Χρυσήδας.

'Ολοι τόν κρυφοκύταξαν... 'Ο Βασιληάς ειδοποιείται και βγκίνει...

'Ο ξένος πέφτει στα γόνατα. —'Ο 'Απόλλωνας ξικουσμένο βασίληά, μ' έστειλε να ποδ' δώσης τήν μονάριβη κόρη μου και να δεχθής τα δώρα αυτά...

Τα μάτια του άρχισαν να τρέχουν. Ζητούσε το παιδί του, τή μόνη του παρηγοριά... 'Ο 'Ατρίδης τίκουσε ελα Νόμισε ποδ' τας λόγια αυτά τόν πρόσβαλαν άγρίεψε σαν μεγάλο θηρίο...κι' ρίχνοντας μια ματιά στον ξένο του ειπε με μισος.

—Φύγε άπ' 'εδώ μακρυά... ποτέ αυτό ποδ' ζητάς δέν θα γίνη...

Θα τήν πάρω μαζί μου εκεί στην μακρυνή μου πατρίδα για να ζήσουμε ευτυχισμένα...Και

μπήκε στην σκηνή..

'Ο ξένος έσήκωσε τα χέρια ψηλά στον ουρανόν και προσευχήθηκε στους θεούς...

—Οι θεοί, οι θεοί, ειπε κι' έφυγε. Τα δάκρυα ποτάμι. Δέν φανταζόταν ποδ' θα τόν έδιωχε τόσο άκαρδα ένας βασιληάς τόσο φημισμένος. Δέν ήξευρε ποδ' ήταν τόσο σκληροί οι 'Αχαιοί!..

Κι' ενώ έφρευε φυθύρισε. —Δέν φοβάται τους θεούς! μά γρήγορα θα τόν μετανοήση... Μοδ' κράτησε το παιδί μου, θα τιμωρηθής.

Ναι θα δώση λόγο. Καί γύρισε στην πατρίδα του.

Δυστυχισμένο βασίληά δέν βλέπετε το ποτάμι ποδ' τρέχει μπροστά σου και θα σε συνεπάρη!....

ΕΙΚΤΩΡΙΑ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ

Τάξις 'Α' Γυμνασίον Θηλέων Χανίων

ΓΥΡΟ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

Το σχολείο μας έτοιμάζεται για τή γιατί της 25ης Μαρτίου. Φανταζόμεθα ποδ' ή εορτή θα ή μεγάλη επιτυχίαν.

'Η όμως Φιλανθρωπίας αυτές τις μέρες δέν ξέχασε τή δουλειά της.

Χάρη τας καθημερινάς τίσφοδ' τών μαθητρών ήγοράσθησαν 19 κουτιά γάλα τα οποία έστάλησαν στο Πατριωτικό ίδρυμα και έβούθησαν με χρημάτα τέσσερα δυστυχισμένες οικογένειες.

'Η αθλητική ομάδα του σχολείου μας κάθε μέρα άσκείται σε διάφορες άσκήσεις.

Θάταν καλά να κάνουμε καμιά εκδρομή, να περνούσαμε μια όλοκληρη μέρα έξω τώρα ποδ' ο καιρός όποσδήποτε εσιαζε και ποδ' δέν άρχισαν άκόμη οι μεγάλες ζέστες.

Οι κοινότητες εξακολουθούν να εργαζονται ποικιλοτρόπως.

Γίνονται διαλέξεις και κάθε αίθουσα διδασκαλίας είναι ένα μικρό σαλονάκι χάρη εις τας προσπαθείας τών ομάδων ευκοσμίας τών τάξεων.

Σ. Γ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Το περιοδικόν μας θεωρεί όπο χρέωσιν να εύχαριστήση τόν κ. Γυμνασιάρχην και τοδκ. Καθηγητάς του Γυμνασίου Παλαιοχώρας διά τήν συνδρομήν τήν όποίαν παρέχουν εις αυτό έγγραφα φαντες περι τούς 80 συνδρομητάς μαθητάς εις το Γυμνάσιόν των.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Δημ. Τσιλιμινγκάκις Γυμνάσιον Καστελλίου Κισσάμου. 'Από να ποιήματά σας δημοσιεύομεν το πρώτον.

—'Ιωάν. Καροφυλλάκη Λύκεια 'Αγίου Νικολάου. Εύχαρι στούμεν διά τα καλά σας λόγια το ποιήματά σας 'Αγνωστον τί μασ περιμένει ποδ' σκοτεινόν και άτεχνον το άλλο θα δημοσιευθής.

—Μιχ. Γατανάκη 'Ισρατικήν Σχολήν Χανίων. Θα δημοσιευθής εις το προσοχές.

—Γεωδ. Κοντουδάκη μαθητήν ένταύθα. Το ζήτημα ποδ' πραγματευεθε έχει ταχθής άλλο τε εις το περιοδικόν μας.

ΣΥΝΤΑΓΗ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

Μία από τας άλανθάστους συνταγας καλλονής είναι και ή κατωτέρω τήν όποιαν άνέγνωσαν εις προπολεμικόν περιοδικόν και τήν όποιαν συνιστώ εις τας νεά νίδας της σήμεραν με δλην τήν άρχαιοπρεπή της διατύπωσιν

«Λάβε αιδούς παρθενικής ώ κόρη κόκκους δύο, πρόσθεσε δε τεςσάρας σιγής και τριψον έν Ιγδίω Φιλοπονίας πρόσθεσον κατόπιν λίτραν μίαν σεμνοπρεπειας δε δραχμην και άρετιής ούγγυιαν. το κρέμα τοδο εγχυσον κατόπιν έν φιάλη, χρώδ' έξωθεν και έσωθεν και θα φανής παγκάλη».

Το αληθές είναι ότι δέν ύπογράφεται ο συντάξας Ιατροδ' και δι' αυτό άμφιβάλλω άν τα φαρμακεία δεχθούν να εκτελέσουν τήν συνταγήν ταύτην.

Σταυρούλα 'Ο. Λάντζάκη τάξις Ε'

ΤΟ ΠΑΓΩΜΕΝΟ ΣΚΥΛΑΚΙ

Στην πόρτα απόξω τρέμει ένα (σκυλλάκι. Τι χιόνι άπόψε πούοιξε ή βροδιά! «Το τζάκι σας, τί ζέστη έχει το τζάκι! 'Ανοίχτε μου και πάγωσα παιδιά

Κακοί με διώξαν άνθρωποι μια [μέρα, Δε βρήκα ούτ' ένα μέρος να (σταθώ Πεινώ δέν έχω μάννα ούτε κα [τέρα 'Ανοίχτε μου, παιδιά, να ζε [σταθώ».

Κι' ο Νίκος, ποδ' άκουμπά σιμά [στο τζάκι και φτιάχνει κοκοράκια από χαρ [τιά,

τ' άκούει, πετιέται, τρέχει το [σκυλλάκι κι' άνοίγει και το παίρνει στη [φωτιά

Ψωμάκι το χορταίνει, κοκαλάκια χαϊδεύει τα μαλλιά του τα σγουρά κι' εκείνο, ποδ' του γλείφει τα [χεράκια του λεί τώρα κουνώντας τήν [ούρά

«Στη εσπλαχνική τήν πόρτασας [όπισω ποδ' μ' άνοιξε και μπήκα στα [ζεστά άν πάω καλέ μου φίλε να καθίσω να δείς ποδ'σο φυλάω κι' εγώ [πιστά 'Εκ του 'Αγγλικού

Μίμης Ν. Ξηρουχάκης Πρακτικόν Λύκειον Χανίων

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

'Η σκηνή εις τόν 'Ηλεκτρικόν 'Αθηνών—Πειραιώς.

Δύο γριές κάθονται σ' ένα βαγονί ήπου κάθετε και ένας κύριος περασμένης επίσης ηλικίας. 'Π πρώτη γριά σηκώνεται κι' άνοίγει το παράθυρο, γιατί καθώς λέγει, έχει σκάσει. 'Η δεύτερη σηκώνεται και το κλείνει, γιατί λέγει, έχει πουντιασει. 'Η πρώτη σηκώνεται και το άνοίγει εκ δευτέρου βρίζοντας τήν άλλη ή όποία όμως δέν χάνει καιρο ξανασηκώνεται και το κλείνει. Αυτό επαναλαμβάνεται πολλές φορές και άν δέν εμπαινε ο εισπράκτορας, όρισμένως θα ξεμαλλιάζοντο «Κύριε λέγει ή πρώτη, άνοίχτε το παράθυρο γιατί θα πεθάνω από τη ζέστη. Ποδ' Θεοδ' λέγει ή δεύτερη κλείστε το γιατί είμαι κρυωμένη και άν κρυώσω περισσότερον θα πεθάνω».

'Ο εισπράκτορας τα ειχε χάσει και δέν ήξερε ποιά άπ' τις δύο να κούση να το κλείση ή να τι άνοίξη;

Τέλος επεμβαίνει ο κύριος ποδ' μέχρι της στιγμής εκείνη' άκουγε άφωνος και λέγει στοδ' εισπράκτορα: 'Ανοιξέτο μίν στιγμή να πεθάνη ή μία από τα κρυο κλειστο έπειτα να σκάσο κι' άλλη από τη ζέστη, και έτσι θα γλυτώσουμε κι' άπ' τις δύο.

Καίτη Ζαγδριανάκου